

YAZARLAR

(aylıq ədəbi-bədii, elmi jurnal)

Dekabr 2024 (48)

(2021-ci ildən çıxır)

Təsisçi və baş redaktor: Zaur Ustac.

Texniki redaktor: Tuncay Şəhrili.

Məsul katib: Araz Şəhrili.

Yaradıcılıq məsələləri üzrə menecer: **Şəlalə CAMAL**

Ədəbi tənqid məsələləri üzrə menecer: **Günnur AĞAYEVA**

İctimaiyyətlə əlaqələr üzrə menecer: **Nəzakət EMİNQIZI**

Fəxri redaksiya heyəti: Abbasqulu ağa Bakıxanov, Mirzə Fətəli Axundov, Lev Tolstoy, Əhməd bəy Ağaoğlu, Əbdürrəhim bəy Haqverdiyev, Cek London, Əliqulu Qəmküsar, Vintsas Kreve, Üzeyir Hacıbəyov, Pənahi Makulu, Səməd Vurğun, Şəhriyar, Bayram Bayramov, Hüseyn Arif, Bəxtiyar Vahabzadə, Cabir Novruz, İldırım Əkbəroğlu (Füzuli), Alı Mustafayev, Mustafa Müseyiboğlu, Ülvi Bünyadzadə.

Redaksiya heyəti: Ayətəlxan Ziyad (İsgəndərov), Akif Abbasov, Mahirə Nağıqızı, Vüqar Əhməd, Təranə Məmməd, Aydın Xan Əbilov, Seymur Sönmez (Paşayev), Kamal Camalov, Rizvan Fikrətoğlu, Aysel Nazim, Nurənə Rafailqızı, Səma Muğanna, Şəlalə Camal, Əli bəy Azəri, Sevindik Nəsiboğlu, Fəridə Abdul, Taleh Xəlilov, Zaur Ərmuşan, Leyla Yaşar, Yadigar Təvəkgül, Aytac İbrahim, Mövlud Ağamməd, Əsgər Ordubadlı, Aysu Türkel, Rafiq Hümmət (Gürcüstan), Leyla Oruc, Faruk Habiboğlu (Türkiyə), Cihangir Nomozov (Özbəkistan), Əbülfəz Əhməd (Almaniya), Günay Əliyeva (Norveç), Caroline Laurent Turunc (Fransa).

BU SAYIMIZDA

Baş redaktordan	3
Yazarlar jurnalı	4
Səlim Babullaoğlu. “Ərənlərin nəğməsi”	5
Kamal Camalov və Kifayət Əhmədova. Məqalə.	14
Turan Uğur. “Öncə söz vardı...”	21
<u>Mastura Abduraim kızı</u> . Hekayə.	28
Məhərrəm Şəmki. Kiçik hekayə	35
<u>İlahə Səfərzadə</u> . Esse.	38
Zaur Ustac. Şeirlər.	42
Həqiqət Şamilli. Şeirlər.	51
Zəhra Həşimova yazır.	67
“Tərcüman” rubrikası	69
Müsaibə, təqdimat və təbriklər.	77

=====

Salam olsun, Azərbaycanın ilk hibrid jurnalı olan “Yazarlar”ın çox dəyərli yazarları və oxucuları! Bizim yalnız bir məqsədimiz var ki, o da **“Yaradıcı uşaq - gənclərin dövrü mətbuatda çıxışını asanlaşdırmaq, onların tanınmasına köməklik göstərmək”** olmaqla məramnaməmizdə aydın şəkildə qeyd olunmuşdur. Aylıq ədəbi-bədii, elmi jurnal olan “Yazarlar” kitabxanalar üçün ənənəvi qaydada məhdud sayda nəşr olunur və elektron formatda bir neçə sabit, dayanıqlı, təhlükəsiz platformadan PULSUZ olaraq yayımlanır. Jurnalın bu günə qədər çap olunmuş bütün nömrələrini **“YAZARLAR” dan sifariş yolu ilə əldə edə bilərsiniz. Mobil telefonla əlaqə: (+994) 70-390-39-93** “YAZARLAR, ANCAQ YAZARLAR...” © YAZARLAR

Zaur USTAC

BAŞ REDAKTORDAN

Salam olsun, dəyərli oxucular!

Jurnalımızın 48-ci sayı ilə görüşünüə gəlmişik.

Bu sayımızda ənənəvi müəllif yazıları ilə yanaşı

Model və Tanqoçu Şəhla Babayeva ilə müsahibə

də yer alıb.

“TƏRCÜMAN” RUBRİKASI maraqlılı olacaq.

Qeyd edim ki, jurnalımızı elektron qaydada müxtəlif platformalardan oxumaqla yanaşı arzu edən müəllif və oxucular **Bakı şəhəri 28 may metro stansiyası yaxınlığında yerləşən “Kitabevim.az” və “Moskva kitab evi” kitab mağazalarından** ənənəvi – kağız formatında əldə edə bilərlər. Hal-hazırda şəhərimizin həmin hissəsində təmir işləri yekunlaşdığına görə kitab dükənləri əvvəlki qaydada normal fəaliyyət göstərir. Jurnalımızın ən yeni saylarını adı çəkilən ünvanlardan əldə etmək olar. Bütün həyat və fəaliyyətinizdə yeni-yeni nailiyyətlər arzulayırıq!

Hörmətlə: Zaur USTAC,

“Yazarlar” jurnalının baş redaktoru.

“YAZARLAR” JURNALI

“Yazarlar” jurnalı öz işini aşağıdakı prinsiplər və sturuktur əsasında qurur:

- Jurnalla əməkdaşlıq edən yazarlar “Müstəqil Yazarlar Konfederasiyası” adlı alt qurumda birləşirlər (məqsəd yaradıcılıq əlaqələrini möhkəmlətmək və bir-birinə dəstək olmaqdan ibarətdir. Heç bir maddi və ticari məqsədi yoxdur. Üzv yazarlar nə qurum, nə də bir-birləri qarşısında heç bir öhdəlik daşımır. Üzvülük haqqı nəzərdə tutulmayıb.)
- Gənc yazarlar “Yazarlar dərənəyi” adlı ikinci alt qurumun vasitəsi ilə mütəmadi olaraq ustad yazarlardan faydalı məsləhət və tövsiyələr alırlar. Bundan əlavə dərnək əvvəlcədən müəyyən olunmuş layihələr çərçivəsində jurnalın xüsusi buraxılışlarını təşkil edir.
- Müəyyən layihələrin təşkili və gənc yazarların elan olunmuş müsabiqələrə təqdim edilmiş əsərlərinin nəşr olunmaq üçün seçilməsinin obyektivliyini təmin etmək məqsədi ilə tərkibi gizli saxlanılan 5 (beş) nəfər təcrübəli və filoloji təhsili olan yazardan ibarət “Yaradıcılıq Komissiyası” adlı üçüncü alt qurum yuxarıda qeyd olunduğu kimi ancaq yaradıcılıq məsələləri ilə məşğul olur.
- “Yazarlar” jurnalı bütün sadalanan və burada qeyd olunmamış gündəlik fəaliyyət zamanı ortaya çıxan məsələləri ictimai əsaslarla (ödənişsiz) həyata keçirir.

Xüsusi qeyd:

Biz heç bir yazıya müdaxilə etmirik. Odur ki, xahiş edirik materialları göndərməzdən əvvəl bir daha yoxlayın, tam hazır, səliqəli şəkildə dərc olunmaq üçün son variantları göndərin.

ƏRƏNLƏRİN NƏĞMƏSİ

(Çeçen şeirindən seçmələrə tərtibçidən son söz)

2023-cü ilin aprel ayının 5-i idi. Yazıçılar Birliyindəki iş otağımdan çıxıb yuxarı, redaksiyaların yerləşdiyi çardağa qalxmalıydım, indi yadımda deyil hansı iş üçün. İkinci mərtəbədə, Səməd Vurğunun böyük rəsmi önündə dağlı üsulu başı yaylıqlı iki xanım gördüm. Sual dolu nəzərlərlə qarşılaşdım, ayaq saxladım, kim olduğumu dedim və onlara necə kömək edə biləcəyimi soruşdum. Məlum oldu ki, qonaqlar Çeçenistan Dövlət Pedaqoji Universitetinin elmi işlər və beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru, biologiya elmləri namizədi, dosent Tamara Avtayeva, universitetin rus dili və rus dilinin tədrisi metodikası kafedrasının müdiri, filologiya elmləri namizədi, dosent Raisa Buralovadır. Azərbaycanın ən sevilən yazıçısı Anarla (elə belə

də dedilər və əlavə elədilər ki, bunu Bakıya ilk gəlişlərində kitab sərgisində keçirdikləri “sorgu” nəticəsində müəyyənləşdiriblər, sonra da “Beşmərtəbəli evin altıncı mərtəbəsi”ni sevə-sevə oxuyublar) görüşmək, ünsiyyətdə olmaq istəyirlər. Anar müəllimin otağına keçdim, qonaqlar barədə məlumat verdim və 2-3 dəqiqə sonra o xanımları qəbul elədi. 10-15 dəqiqəlik mehriban söhbətin sonunda şəkil çəkməyim də xahiş olundu. Zaraftla “bahalı fotoqrafam” deyib, məmnuniyyətlə bir neçə şəkil çəkdim.

Görüşdən sonra qonaqları öz iş otağıma dəvət etdim. Çay təklif eləsəm də, Ramazan ayı olduğunu, oruc tutduqlarını xatırlatdılar.

Ramazanın 14-cü günüydü.

Düzü, sıxıldım və təəssüflə bildirdim ki, ikinci ildi səhhətim üzündən oruc tuta bilmirəm.

Söhbət zamanı qonaqlar bizim Dillər Universiteti ilə Çeçenistan Dövlət Pedaqoji Universiteti arasında sıx əməkdaşlığın, elmi və tədris mübadiləsinin olduğundan, Bakıya universitetin rektoru, akademik Kamal Abdullanın dəvəti ilə gəldiklərindən, Kamal müəllimin əsərlərindən, Bakıya sevgilərindən səmimiyyətlə və ağız dolusu danışdılar. Mən də, öz növbəmdə, onlara Yazıçılar Birliyi, birliyin tarixi, indiki vəziyyəti, nəşrlər və ayrıca olaraq “Dünya ədəbiyyatı” dərgisi, çap etdiyimiz kitablar barədə məlumat verdim. Dərginin Türkiyə, Rumıniya, Pakistan, İsrail ədəbiyyatına həsr olunmuş xüsusi saylarını, bir neçə kitabı onlara göstərdim (sonradan bəzilərini istədilər deyə hədiyyə də elədim).

Söhbətin ortasında Tamara Andıyevna qəfil soruşdu: – Dərginin çeçen ədəbiyyatı sayını da nəşr etmək olarmı? Tərəddüdsüz: – Əlbəttə, olar, – dedim. – Hətta çox yaxşı olar. Çox vaxtı biz üzümüzü uzaqlara, Qərbə, Avropa ədəbiyyatına tuturuq, daha çox qərblı müəllifləri tərcümə edirik. Halbuki əvvəl yaxın qonşularımızı, dostlarımızı, bizə yaxın olan xalqların ədəbiyyatını tanimalıyıq. Amma köməksiz olmur. Xüsusən, müəllif və mətn seçimində.

Beş gün sonra biz qonaqlarla yenə görüşdük. Bu dəfə onların təklifiylə və məqsədli. Azərbaycan Yazıçılar Birliyi ilə Çeçenistan Dövlət Pedaqoji Universiteti arasında Azərbaycan, çeçen və rus dillərində hazırlanmış əməkdaşlıq memorandumu imzaladıq. Bir müddət sonra mən çeçen dostların dərgimizin xüsusi sayı ilə bağlı, janrlar, növlər, bölmələr, rubrikalar, həcm barədə sorğularını, əsasən, texniki səciyyə daşıyan suallarını cavablandırıdım və qarşı tərəf də Çeçenistan Yazıçılar İttifaqı ilə birlikdə bizimçün müəlliflərin, bədii və elmi mətnlərin seçilməsinə (seçim vaxtı bizim tələblər, əlavələr nəzərə alınır, suallarımız cavablandırılırdı), bioqrafik arayışların hazırlanmasına və tərcümə işinə başladı. Yazışma və münasibətlərimiz beləcə mütəmadi xarakter aldı.

Üzü payıza doğru çeçen həmkarlarımız hazırladıqları mətnləri bizə göndərdi və biz də, öz növbəmizdə, tərcümə prosesinə başladıq.

İndi ötənilkı ilk görüşdən 10 gün əskik, düz, 1 il keçib. Bütün işlər bitib. 80-ə yaxın çeçen müəllifinin əsəri, proza və poeziya nümunələri, elmi məqalələrin toplandığı dərgi, “Dünya ədəbiyyatı” dərgisinin Çeçenistan ədəbiyyatı “xüsusi sayı”, yəqin 10-15 gün sonra çapa gedər, bir 10-15 gün sonra isə əlimizdə olar, inşallah.

Və mən də elə bu gün dərginin xüsusi sayı üçün 41 şairdən etdiyim poetik tərcümələrin (aşağı-yuxarı, üç min misraya yaxın poetik mətnin) hər şairdən yalnız bir şeir olmaqla, seçdiyim hissəsini – “seçmələr”i ayrıca toplu kimi çapa göndərməyə hazırlaşır, kitab üçün yazdığım Son söz yazısını bitirməyə, onu artıq səhifələnmiş kitabın axırına qoyulsun deyə mətbəəyə göndərməyə hazırlaşırım.

Hazırlaşırım və anlayıram ki, bu gün, martın 24-ü, yenə də Ramazanın 14-cü günüdür.

Həyatın qəribə qafiyələri var.

Hazırlaşırım və ötən ilin iyun ayının 21-də Çeçenistana, Qroznıya ilk qısamüddətli səfərimi xatırlayıram: Çeçenistan Dövlət Pedaqoji Universiteti, Azərbaycan Dillər Universiteti və Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin birgə təşkilatçılığı ilə ümummillil lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş silsilə tədbirlərə dəvət olunmuşdum. İş elə gətirmişdi ki, həmin tədbirlərə Dillər Universitetinin prorektoru Jalə Qəribova, pedaqogika kafedrasının müdiri Nigar Zeynalova və “Təhsil-1” fakültəsinin müdiri Fikrət Cahangirovdan ibarət bizim nümayəndə heyəti ilə birgə və birbaşa Bakı-Qroznı təyyarə reysiylə deyil, 5 gün əvvəl getdiyim, Beynəlxalq Mihay Eminesku Akademiyasının təşkilatçılığıyla Rumıniyada, Krayova şəhərində keçirilən şeir festivalını 2 gün tez tərk edib Krayovadan Buxarestə yol maşını, Buxarestdən İstanbula və İstanbuldan Mineralni Vodıya təyyarə, Mineralni Vodıdan Qroznıya isə məni gözləyən taksi ilə bütövlükdə 16 saat çəkən yolçuluqdan sonra qatıla bilmişdim. Əslində səfərin 1 saatını özüm uzatmışdım. Məni Qroznıya aparacaq çeçen sürücü Lemadan xahiş eləmişdim ki, öz E 005 KX 134 RUS nömrəli “Hundai Solaris”ini Pyatıqorskdan sürsün. Lema xahişimi yerə salmamışdı və üstəgəl, bu plansız səfər üçün

ona vermək istədiyim “qonorar”ı da axırda, nə illah eləsəm də götürməmişdi. İlk dəfə 34 il əvvəl rəhmətlik atamla bərabər gəzdiyimiz həmin şəhərə bir də ayaq basmaq, birgə qalxdığımız Maşuk dağına təkrar, kənardan da olsa baxmaq, Lermontovun dueldə öldürüldüyü yeri (çəçen poeziyasını tərcümə prosesində bir daha anladım ki, çəçenlərdə Lermontova da Tolstoy qədər dərin sayğı var) görmək istəmişdim. Atamın Lermontov və Axundovun ona bağışladığı saz barədə danışdıqları indiyə qədər yadımdadır; yalnız bir misrasını dumanlı xatırladığım ilk şeirimi o gecə “yazmışdım”, Yessentukidə kirayə tutduğumuz evdə rəhmətlik anamı oyadıb demişəmmiş ki, mən şeir söyləyəcəm sən yaz; onda yazmağı bacarmır, hələ məktəbə getmirdim. Xalqlar da uşaqlar kimidi. Əvvəl danışır, sonra yazmağı öyrənirlər. Və hələ bilmək olmaz ki, danışılanlarmı qiymətlidir, yazılanlarmı; nitqmi vacibdir, dilmi; folklorumu, yazılı ədəbiyyatımı?!

Hər necəsə, hurrit-urart, sarmat-alan, süryani-nəsturi və qədim arami tayfa, dövlət, dil və əlifbalarının çəçen dilinin (və yazısının) tarixində izləri haqqında qafqazşünas alimlərin, tarixçi və dilçilərin çox müxtəlif elmi iddiaları, yozumları var. O da məlumdur və təsdiqini tapıb ki, çəçenlər tarixin fərqli dövrlərində gürcü, ərəb, latın və kiril əlifbasından istifadə ediblər; sonuncu bu gün də davam edir.

Şimali Qafqaz xalqlarının yeni yazılı ədəbiyyatları sırasına aid edilən hazırkı çəçen ədəbiyyatının tarixi son iki yüz ili əhatə eləsə də, əlverişli olmayan sosial-tarixi şərait üzündən onun yaranması, pərvərişi, sistemli öyrənilməsi əsasən, son yüz ildə baş verib. Hərçənd elə həmin o son yüz il də, əsla sadə dövr olmayıb; 3 dəfə “əlifba (ərəb-latın-kiril) islahatı”nın hər bir xalqın dili və ədəbiyyatı üçün, yumşaq desək, nə qədər böyük çətinliklər yaratdığını biz

azərbaycanlılar pis bilmirik; üstəgəl, bütün bu əlifba dəyişiklikləri məlum tarixi hadisələrin, təlatümlərin, qanlı savaqların, repressiya və təqiblərin, sürgün, terror və vətəndaş qarşıdurmalarının təzahürü olub; növbəylə biri digərini doğurub, tətikləyib.

Folklorun, şifahi xalq ədəbiyyatının bir xalqın yazılı ədəbiyyatına böyük, danılmaz təsiri barədə xüsusi danışmağa ehtiyac yoxdur: biz yazmağı danışmaqdan öyrənmişik və bir tərəfdən, dilin (=nitqin), deməli, düşüncə tərzinin də saxlancılıq olan folklor nümunələri, eyni zamanda sonradan formalaşmış yazılı ədəbiyyatın bünövrəsini təşkil edir; bəzən əsas və əbədi ideya-məzmun istiqamətlərini, təbii, qismən vacib süjetləri, üslubi-estetik nüansları təyin edir; hökmən deyil ki, bunu həmişə birbaşa hiss edəsən.

Ədəbiyyatşünaslar tərəfindən yaşı 600 deyə təsbit edilən (bu dərəcə ilə də bilər) çeçen qəhrəmanlıq nəğmələrinin, dastanların – “illi”lərin də bu baxımdan maraqlı xüsusiyyətləri var. Nəql olunan hadisələr bir qayda olaraq bəlli bir mövsümdə, bir fəsildə, hətta günün konkret anında, məqamında baş verir (yapon haykularını xatırlamamaq mümkün deyil), bu da oxucu üçün süjeti bədii cəhətdən daha inandırıcı və dürüst edir. Adətən, qəhrəmanlar səfərə sübhə çıxır, “düşmənlər”in (qarşı tərəf də demək olar) sadalanan eyib və pis keyfiyyətləri yalnız qəhrəman obrazının, onun xeyrixah əməlinin oxucu üçün “avtomatik” olaraq təqdimatına xidmət edir. Səfərə çıxan qəhrəmana anasının öyüdü, alqışı – monoloq, qəhrəmanın da, öz növbəsində, anaya xitabı, doğma aulu, kəndi ilə vidalaşması, öz vəfalı atına müraciəti, Tereki öyməsi “illi”lərin vacib elementlərindən sayılır. Əksər “illi”lər real tarixi hadisələrdən, xalqın yaşadığı həqiqi iztirablardan qaynaqlanır, işğalçılara və ədalətsizliyə qarşı mübarizədən, feodallarla savaqdan, öz sevgisi, sevgilisini müdafiədən danışır, dağlıların, xüsusən, islam

qanunları əsasında formalaşan şərəf kodeksi, qonağa münasibəti, xüsusən, vətən və ana-övlad sevgisi sərgilənir, bu yolda məşəqqətlərdən söz edilir. Elə bu sətirləri yaza-yaza bir yandan, “Cəsur Çeq və Tayma oğlu Bəypolad” “illi”sini, bizim qəhrəmanlıq dastanlarını, sonra da böyük Səməd Vurğunun “Ananın öyüdü” şeirini xatırlayıram.

“illi”lərin girişi, başlanğıcı da çox maraqlıdır. İlk “cümlədənəcə” oxucu “hadisənin içinə daxil edilir”, həm nəql edənin qulaq yoldaşına, eyni zamanda “sonradan baş verəcək hadisələrin şahidinə” çevrilir.

Xatırlayıram və keçmiş tarixlə anlayıram ki, sən demə, çağdaş çeçen şeiri nümunələrini dilimizə çevirərkən (bu kitaba isə az əvvəl dediyim kimi, hər müəllifdən bir şeir olmaqla tərcümə edilmiş mətnlərin yalnız dördüdə biri daxil edilib), demək olar, 41 müəllifin hər birinin poetik mətnində süjet xətti, mövzu, leytmotiv, janr xüsusiyyətləri, estetik nüanslar, kompozisiya modelləri baxımından “illi”lərdən miras qalan həmin bütün o sadaladığım bədi məziyyətlərlə, onların nişanələri ilə birbaşa ünsiyyətdə olmuşam. Şeirlərə varmış diqqətli oxucu mütləq əksəriyyəti intizamlı, qafiyəli, heca şeirlərindən ibarət olan poetik mətnlərdə az əvvəl yazdığım kimi və “illi”lərdə olduğutək mövzuların dəyişmədiyini, əsas mövzuların yenə də vətən eşqi, ana dominant olmaqla, valideyn sevgisi, sevgi, təbiətə və doğma yerlərə vurğunluq, dağlıların şərəf kodeksi olduğunu artıq bilir.

Görünür, müxtəlif xalqların tarixi və ədəbi proseslərinin sinxronlaşmış-sinxronlaşmamasından asılı olmayaraq (yəni ümumdünya ədəbiyyatı prosesi kimi təşkilə nəzərdə tutulur), elə bir xalqın öz içində də tarix və ədəbiyyat hər nə qədər sinxronlaşsa, yaxud sinxronlaşmasa belə, nitqin və dilin ali hadisəsi olan şeir öz

vacib mövzularını, lüğət tərkibini daim saxlayır; ilk növbədə, “vətən”, “ata-ana”, “günəş”, “dağ”, “övlad”, “çay”, “şərəf” kimi həqiqi sözləri, anlayışları qorumağı özünə borc bilir; çünki şair öz intuisiyası ilə nitqin və dilin, sözün və yaradılışın potensialına müraciət edir, ideal insanın mövcudluğunu bir an olsun belə gözdən qaçırmır. Bir az da böyük Avstriya şairi R.M.Rilkenin (1875-1926) “IX Düin elegiyası”nda yazdığı kimidir hər şey: “Bəlkə biz bu dünyaya ona görə gəldik ki, “quyu”, “darvaza”, “ev”, “ağac”, “pəncərə”, ya da uzağı, “qüllə”, yaxud “sütun” söyləyək. Amma elə söyləyək ki, həmin əşyalara indiyə qədər xəbərsiz olduqları xislətlərini də xatırladaq”.

Abad, əmin-aman, yaşıllığı və işıqları sayrışmaqla göz oxşayan Qroznını təkrar xatırlayıram. Şəhərin elə hissəsi var ki, həmin yeri asanlıqla yeni Astana, yaxud Dubayla qarışıq sala bilərsən.

Axşamüstüdü. Mərkəzdə türk ustaların inşa etdiyi 4 minarəli “Çeçenistanın ürəyi” məscidinə tərəf addımlayıram. Görüşdüyüm universitet müəllimlərinin və gənc tələbələrin, gün ərzində üz-üzə gəldiyim insanların elə yolboyu da təkəmsəyrək qarşılaşdığım adamlar kimi sarışın, ağbəniz, işıqlı simaları, ağıllı baxışları təkrar-təkrar gözümün önündən keçir və anlayıram ki, Çeçenistan yaralarını sağaldıb, sağaldır.

Qoy Allah bu mərd xalqa bir də savaşı, qırğın nəsib eləməsin:

*“Səslərini dinləyib
artır tələşim gecə,
Naməlum ulduzlara
uzanır gecə necə?
Uzanır gozləntiyə,
arzu, ümidlə dolu,
Gizlin sevinclə dolu...”*

*(M.Mamakayevin (1910-1973) “Bahar gecəsi” şeirindən
fragment)*

24 mart 2024-cü il.

Müəllif: Səlim BABULLAOĞLU

SƏLİM BABULLAOĞLUNUN YAZILARI

Mustafa Müseyiboğlu adına kitabxana

MIILLI MƏFKURƏ VƏ İSTİQLALIYYƏT MÜCAHİDİ

KAMAL CAMALOV

Pedaqogika elmlər doktoru,

Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun professoru,

Azərbaycan Respublikasının Əməkdar müəllimi

Kifayət Əhmədova

Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun baş müəllimi

Keçmiş SSRİ və ya Sovet dönəmində ADC-nin və Müsavat partiyasının rəhbərlərindən olan Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin əsərlərinin nəşri, tədqiqi və ümumiyyətlə, onun haqqında müsbət mənada danışmaq qadağan edilmişdi. Məqsəd bolşevizmin düşməni olan bu milli məfkurə və istiqlalıyyət mücahidinin adını və əməllərini yaddaşlardan silmək, sonrakı nəsələ unutturmaq idi. Azərbaycan müstəqillik qazandığı vaxtdan, yəni XX əsrin 90-cı illərindən etibarən Məhəmməd Əminin əsərlərinin nəşri, tədqiqi və təbliği sahəsində müəyyən işlər görülməyə başlandı. Cəfəkeş

alim Şirməmməd Hüseynov istiqlal mücahidinin 1903-1920-ci illərdə Azərbaycanda və İranda işıq üzü görmüş mətbu məqalələrini toplayaraq kitab halında tərtib etmiş və cilddə nəşr etdirmişdir. Bununla da cəfəkeş maarifçi və millət xadiminin həyat və yaradıcılığına, ədəbi-nəzəri görüşlərinə, fəaliyyətinə, ana dili, islam dini ilə bağlı fikirlərinin elmi şərhinə, ictimai-siyasi və fəlsəfi görüşlərinə hər bir vətənevər oxucuda fikir, ideya formalaşdırmışdır.

XX əsrin əvvəllərində yaşayıb yaratmış bütün maarifpərvər ziyalılar kimi Məhəmməd Əmin Rəsulzadə də xalqın savadlanması, yeni məktəblərin və xeyriyyə cəmiyyətlərinin açılması, tədris kitablarının nəşri, müəllim kadrlarının yetişdirilməsi, milli özünüdərk və milli əxlaq, təhsilin məzmunu, qadınların təlim və təhsilə cəlb edilməsi və sair bu kimi məsələlərlə ciddi məşğul olmuşdur. Pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru Xatirə Zakir qızı Qocayevanın “XX əsrin əvvəllərində Azərbaycanda təhsilin demokratikləşdirilməsi uğrunda mübarizədə Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin rolu” adlı əsəri ictimai və siyasi xadim olan M.Ə.Rəsulzadənin pedaqoji irsini sistemli öyrənməsi, onun maarifçilik görüşlərini bu istiqamətdə araşdırması maraqlı doğurur, elmi-nəzəri və praktik əhəmiyyəti ilə seçilir.

Əvəzolunmaz tarixi şəxsiyyətlərimizdən biri olan Məhəmməd Əmin Rəsulzadə Azərbaycan xalqının yetişdirdiyi ən mübariz, mütəfəkkir və fədakar şəxsiyyətlərdən biri olmuşdur. XIX əsrin son onilliklərində və XX yüzilliyin birinci yarısında yaşayıb fəaliyyət göstərmiş bu fədakar insan görkəmli siyasətçi, milli ideoloq, ADC-nin qurucularından və rəhbərlərindən biri, mühərrir, nəşir, publisist, maarifçi, ictimai xadim, ədəbiyyatşünas, tərcüməçi, tənqidçi və s. kimi tanınır. Xatirə Qocayeva haqlı olaraq Məhəmməd Əmin bəyi xalqımızın məktəb və təhsilinin inkişafı yolunda yorulmadan çalışan

bir maarifçi-pedaqoq da adlandırır. Doğrudur, Məhəmməd Əmin Rəsulzadə bəzən qısa müddət ərzində auditoriyalara girib dərs desə də o, peşəkar müəllim kimi fəaliyyət göstərməmiş və pedaqoq kimi tanınmamışdır. Ancaq bütün bunlara rəğmən Məhəmməd Əmin bəy çoxşaxəli fəaliyyət və yaradıcılıq yoluna malik universal zəka sahibi olmuşdur. Onun fəaliyyət və yaradıcılıq irsinin bir qolunu da pedaqoji məzmunlu əsərləri təşkil etmişdir. Həmin əsərlərin tədqiqi və öyrənilməsi haqqında söhbət açdığımız şəxsiyyətin fəaliyyətini və yaradıcılıq irsini tam şəkildə anlamağa, onun gördüyü işlərin miqyasını dolğun surətdə anlamağa imkan verərdi.

Sivil dövlətlər miqyasında tanınmış Məhəmməd Əminin pedaqoji əsərləri özünün dərin məzmunu, müasirlik ruhu, yeni mündəricəsi ilə seçilir desək yanılmarıq. Bu əsərlər sonrakı dövr pedaqoqlarımız, maarif və məktəb məsələləri ilə məşğul olan mütəxəssislərimiz üçün bir nümunə, ideya-nəzəri mənbə rolunu oynaya və nəticə etibarlı ilə pedaqogika elminin, təlim və tərbiyə nəzəriyyəsinin inkişafına töhfə verə bilər. Ona görə ki, M.Ə.Rəsulzadə geniş erudisiyaya malik bir şəxsiyyət olduğundan pedaqoji məzmunlu əsərlərində, bir qayda olaraq, məktəb, maarif, təhsil, təlim və tərbiyə ilə əlaqəli məsələləri mütləq dövrün ictimai, siyasi və ədəbi-mədəni hadisələri, cari və gələcək prosesləri ilə uzlaşdırmış, əlaqələndirmişdir. Ona görə də onun pedaqoji irsi dövrün pedaqoji prosesləri ilə ictimai, siyasi, ədəbi-mədəni və maarifçilik hərəkatını, bunların qarşılıqlı təsirini izləməyə, başa düşməyə imkan verir.

Bu gün Azərbaycan pedaqogika tarixi elminin qarşısında duran əsas vəzifələrdən biri də pedaqoji fikir, həmçinin məktəb və təhsil tariximizin keçdiyi inkişaf yolunu öyrənməkdir. M.Ə.Rəsulzadənin pedaqoji irsinin elmi araşdırma obyektinə çevrilməsi həm bütövlükdə pedaqoji fikir, məktəb və maarif tariximizin keçdiyi yolu,

həm də XIX əsrin sonu və XX əsrin əvvəllərində bu sahədəki mənzərəni aydınlaşdırmaq, daha elmi şəkildə təsəvvür və dərk etmək üçün əhəmiyyətli və vacibdir. Bu mənada, xalqımızın maddi və mənəvi yüksəlişinə töhfə vermiş, xalqa və vətənə xidmət göstərmiş böyük şəxsiyyətlərimizi, onların maddi və mənəvi mirasını tədqiq edib tanımaq, indiki və gələcək nəslə çatdırmaq həmin şəxsiyyətlərin ruhu, həmçinin vətənimiz və xalqımız qarşısında bizim borcumuzdur. M.Ə.Rəsulzadə də belə layiqli şəxsiyyətlərdən biridir.

Əsər bizə deməyə əsas verir ki, xalqın maariflənməsi yolunda əzmkarlıqla mücadilə aparan M.Ə.Rəsulzadə böyüyən nəslin əxlaqi-mənəvi tərbiyəsi, ümumi, icbari və pulsuz təhsili ilə bağlı bitkin konsepsiya layihəsi yaratmışdır. Həmçinin, M.Ə.Rəsulzadənin milli özünüdərk, uşaqların təlim və tərbiyəyə cəlb edilməsi ilə bağlı ideyaları o dövrün və çağdaş dövrümüzün pedaqoji fikrinin formalaşmasında mühüm rol oynayır. Tədqiqatçı alim haqlı olaraq qeyd edir ki, M.Ə.Rəsulzadə hazırladığı milli mənəvi dirilik konsepsiyası ilə böyüyən nəslin əqlinin, milli ruhunun və cisminin bərabər səviyyədə inkişafına təkan vermişdir. Azərbaycanda ilk ali təhsilli kadr hazırlığı da M.Ə.Rəsulzadənin təşəbbüsü və əziyyəti hesabına təşkil edilən Bakı Dövlət Darülfünunda həyata keçirilmişdir.

Xatirə Qocayevanın da qeyd etdiyi kimi M.Ə.Rəsulzadənin elmi şərhinə, ictimai-siyasi və fəlsəfi görüşlərinin tədqiqinə dair V.Sultanlı, Ş.Qurbanov, M.Fərzəliyeva, N.Yaqublu, A.Əlizadə, M.Ağayev, F.Ələkbərov və b. maraqlı tədqiqat əsərləri ortaya qoymuşlar, ancaq pedaqoji görüşləri ilə bağlı akademik Hüseyn Əhmədovun, professor Əjdər Ağayev, Y.Talıbov, F.Sadiqov, S.Quliyev, F.Rüstəmov, R.Hüseynzadə və digərləri qismən də olsa bəhs etmişlər. M.Ə.Rəsulzadənin təhsilin demokratikləşdirilməsi

uğrunda apardığı mübarizəsinə ilk dəfə sistemli şəkildə araşdıran tədqiqatçı Xatirə Qocayevadır.

Əsərə nəzər salan zaman görürük ki, doktorant Xatirə Qocayeva yarımfəsillər boyu M.Ə.Rəsulzadənin həyat və fəaliyyətinin əsas məqamları barədə məlumat vermiş; onun pedaqoji yaradıcılığının əsas nümunələrini kompleks halında üzə çıxararaq əsas pedaqoji konturlarını müəyyənləşdirmiş; vətənpərvər ziyalının maarif və onun əhəmiyyəti barədə baxışlarını şərh etmiş; milli ideoloqun çarizmin milli ucqarlardakı, o cümlədən Azərbaycandakı maarif siyasətinin əsas mahiyyətinə, müstəmləkəçilik stixiyasına, bunun praktiki nəticələrinə göstərdiyi münasibətə aydınlıq gətirmiş; böyük maarifçinin milli məktəb uğrunda mübarizəsinin ümumi və əsas mənzərəsini canlandırmış; onun milli pedaqoji kadr hazırlığı uğrunda mübarizəsinə və bu barədə qənaətlərinə nəzər yetirmiş; müəllim və onun şəxsiyyəti barədə maarifçi ziyalının mülahizələrini analiz etmiş; millət xadiminin milli özünüdərk və milli əxlaq tərbiyəsi barədə baxışlarını təhlil süzgəcindən keçirmiş; Məhəmməd Əminin ümumi təhsilə keçid barədə fikirlərini, həmçinin bu istiqamətdə apardığı mübarizənin əsas konturlarını aydınlaşdırmış; maarif münəvvərinin təhsilin məzmunu ilə bağlı şərh və fikirlərinə aydınlıq gətirmiş; görkəmli şəxsiyyətin ana dili və onun tədrisi ilə əlaqəli mülahizələrini, bu yolda apardığı mübarizənin vacib elementlərini təhlil obyektinə çevirmiş; dini təlim-tərbiyə və onun əsas istiqamətləri və əhəmiyyəti barədə M.Ə.Rəsulzadənin görüşlərini müəyyənləşdirmiş; Azərbaycan qadınlarının təlim və tərbiyəyə cəlb edilməsi və bunun sosial-pedaqoji lüzumu haqqında müəllifin baxışlarını analizdən keçirmiş; onun yaşlıların təhsili ilə əlaqəli görüşlərinin əsas detal və təfərrüatını üzə çıxarmışdır.

Əsərdə yenə də tədqiqatçı alim M.Ə.Rəsulzadə yaradıcılığında təlimin ana dilində aparılması, məktəblərdə hökm sürən sxolastikanın aradan qaldırılması, təhsilin ümumi, məcburi və pulsuz olması, rəğbətləndirməyə üstünlük verilməsi, yeni milli məktəblərin yaradılması, ana dilində dərslərin hazırlanması, təhsilin məzmununun milliləşdirilməsi və zənginləşdirilməsi, yeni təlim üsullarının tətbiqi, təlimin çətinliyini uşaqların əqli və fiziki imkanları ilə uyğunlaşdırılması, əlifbanın dəyişdirilməsi, qadın təhsili, dünyəvi təhsilin genişləndirilməsi, tərbiyənin məqsəd və məzmununun müəyyənləşdirilməsi və s. kimi məsələləri həmin ideyaların fonunda problemə baxış kimi səciyyələndirmişdir.

Xatirə müəllim əsərdə təqdim etdiyi müddəaları aydın təfəkkür, məntiqi mühakimə, səlis elmi fikirlərlə ifadə etmiş, problemlə bağlı elmi-pedaqoji ədəbiyyatları təhlil edərək ümumiləşdirmişdir. Əsərdən alınan nəticələr on səkkiz (18) maddə, müəyyən tədbirlərin həyata keçirilməsi ilə bağlı isə beş (5) təklif irəli sürmüşdür.

Tədqiqatçı alimin qeyd etdiyi kimi, biz də arzu edirik ki:

1. M.Ə.Rəsulzadənin elmi-pedaqoji irsinin müxtəlif istiqamətlərdə tədqiqi və təbliği işi bundan sonra da davam etdirilsin.
2. Bunun üçün fərdi qaydada elmi-tədqiqat işi aparmaqla yanaşı elmi-praktiki konfranslar, elmi sessiyalar keçirilsin.
3. Tələbələrə onun həyatına, fəaliyyətinə, pedaqoji irsinin və təlim-tərbiyə ilə bağlı fikirlərinin ayrı-ayrı problemlərinə aid buraxılış işləri, magistr dissertasiyası mövzuları, kurs işləri verilsin.
4. Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin adına tələbə təqaüdü tərtib edilsin.

5. Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin xatirəsinə həsr edilmiş elmi-pedaqoji mühazirə və seminarlar keçirilsin.

Sonda Xatirə Qocayevanı “XX əsrin əvvəllərində Azərbaycanda təhsilin demokratikləşdirilməsi uğrunda mübarizədə Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin rolu” adlı əsərinə görə təbrik edir və bundan sonrakı yaradıcılığında ona uğurlar arzulayırıq.

KAMAL CAMALOVUN YAZILARI

Kifayət Əhmədovanın yazıları

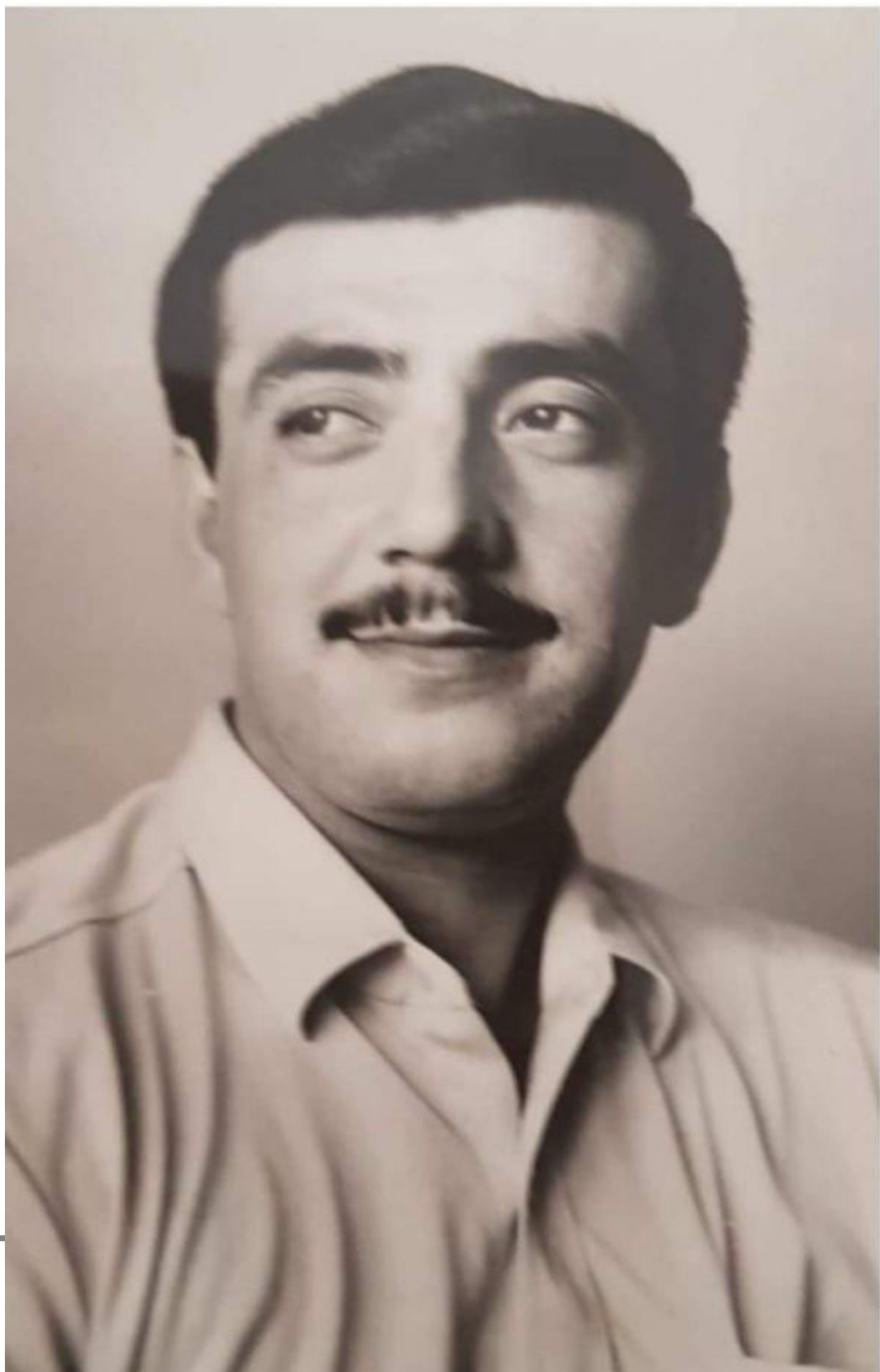
Yunus Oğuzun bloqu

ZAUR USTACIN YAZILARI

>>>> ƏN ÇOX OXUNAN HEKAYƏ <<<<

Mustafa Müseyiboğlu adına kitabxana

Öncə söz vardı...” rubrikası*25-ci hissə***Zülfüqar Rüşfətöğlü****OXUNMAYAN BİR NƏĞMƏ***Zülfüqar Rüşfətöğlü – şair, ssenarist, jurnalist, publisist, “Qızıl qələm” mükafatçısı**(Bu rubrikamı sözü qutsal sayan şairlərimizə ithaf edirəm)*

Hirsələnmə, lap uzun yaşayaq getsin,

Qalmasın bir arzun yaşayaq getsin,

Qoy olsun bu şeir başayaq getsin.

(Z.Rüşfətöğlü)

Nə vaxtsa şair Zülfüqar Rüşfətöğlunun bu misralarını oxuyanda güman etmişdim ki, bəlkə onun dürlü-dürlü şeirlərinin gücü çatacaq ki, bir zərblə ölümü başayaq eləsin.Şeirin, ədəbiyyatın indiyə kimi nəyə və kimə gücü çatmayıb ki?! Zülfüqar Rüşfətöğlunun ölüm xəbəri məni sarsıdanda ilk əlimi atdığım pənah yeri müəllifin bu misraları oldu.

O mübhəm suala cavab verməyə tələsmədim, indi də tələsmirəm.Zülfüqar kişinin o mübarək adının hər zərbəyə gücü yetəcəyi hissi içimi çoxdan çulğayıb.Mən bilən, İmam Əlinin (əs) məşhur qılincinin adını daşıyanın əlbəttə ki, sözü də qılinc kimi kəsərli olmalıdır.Elə də var!

Ondan başlayım ki, Zülfüqar Rüşfətöğlü çocuq yaddaşımda lətif, həzin sevgi şeirlərinin müəllifi kimi qalıb.Ona görə də Zülfüqar Rüşfətöğlü publisist, jurnalist, ssenarist kimliyindən öncə mənim üçün şairdir.

-Özü də necə şair!

İllər keçdi biz varmadıq fərqiנə,
Yarpaq-yarpaq düşdü ömrün illəri.

Səadət də mindi vaxtın tərkinə,
Dəli kimi qamçıladiq yelləri.

Bu sevdadan dad almadiq, dad oldu,
Səni sevdim, qohum-qardaş yad oldu.
Bu sevgimiz ad üstünə ad oldu,
Nə qınarsan ad eləyən elləri?

Mənə soyuq özgələrə istisən,
Kimsə bilməz, sən ocaqsız tüstüsən.
Saxlayarsan axan seli istəsən,
Hünərin var, saxla yaman dilləri.

Yaz dumanı bar gətirər, çən deyil,
Bahar – gənclik, ömür hələ tən deyil.
Şabalıdı saçlarında dən deyil,
Vaxtsiz açıb şabalıdın gülləri.

Zülfüqar Rübətəoğlu şairlik təbindən çox, şair, ictimai-siyasi xadim olan Zülfüqar Əhmədzadənin adından pay almışdı.Üstəgəl yazıçı, şair atası Rübət Əhmədzadənin ağırlı-acılı uşaqılıq illəri sonrakı yaradıcılıq ironiyası ilə qovuşanda bir tufan olacaqdı. Bütün bu yaradıcı mühitin ahənrüba kimi nəvə Zülfüqarı özünə çəkməsi tam təbii idi.

Ərz edim ki, biz uşaq ikən yazıçı-dramaturq, satirik şair Rübət Əhmədzadənin əsərlərinə televiziya da tez-tez rast gələrdik.Elə gənc Zülfüqarın da şeirlərinə bizim nəslin uşaqları geninə-boluna aşına idi.Bir də həmin kövrək şeirlər radio dalğalarından o çağın ustad qıraətçilərin həlim ifalarında duyulmazmı?!

-Bəh-bəh!

-“Yaşasın poeziya!” Əsl hayqırılması mənzerədir.

Zülfüqar da hayqırdı. İki sahilin balası kimi
“Biri Bakı, biri Təbriz” deyəcəkdı:

Deyilməyən bir nəğməyəm,
Ötsəm də yarı qalası.
Açılmayan bir kitabam,
Oxusan gözün dolası.

Bir yuxuyam yozulmayan,
Bir düyünəm çözülməyən.
Bir şeirəm yazılmayan,
Səsim Təbrizdən gələsi.

Nəğmə deməm yara-yaza,
Anamı qəm üzə-üzə.
Nə qədər baxsın Araza,
İki sahilin balası.

Səsi Təbrizdən gələsi idi, dəyişdi çərxi-gərdun, uzaq Londondan gəldi. İki sahilin balası daha da böyüdü, tək Azərbaycanda yox, ölkədən kənar da tanındı. Tərcüməçiliyi, jurnalistliyi hərdaim şairliyi ilə yarışa girdi. Bu yarışma şairin özü ilə yarışması sayıla bilərdi ki, belə yarışmaların da qalibi nə şair Zülfüqar olur, nə jurnalist Zülfüqar. Belə yarışmanın qalibi oxucudur, auditoriyadır. Həmin auditoriyanın lütfü idi ki, tez zamanda “Qızıl qələm” mükafatına layiq görüldü Zülfüqar bəy. “Röyter” agentliyindən dəvət almağı ilə BBC Azərbaycan xidmətində çalışdığı karyera yüksəlişində ard-arda sıralandı.

-Yenə yarış?

-Yenə rəqabət?

-Bəli.

Təkcə Vətən onun üçün keçilməz bir qala idi.

Təkcə Qarabağ onun üçün bir sevda idi. Qarabağ savaşından silsilə radiooçerklər hazırlaması qəlbini göyüm-göyüm göynədirdi. Daha doğrusu, içdən göynəmədən o oçerkləri hazırlamaq mümkün deyildi. Hələ-hələ o yerləri gedib gözləri ilə görmək necə bir səadət idisə, o qədər də böyük müsibət idi. Elə çox illər öncə Şuşa yağdı tapdığı altında olanda bu misraları qələmə alan Zülfüqar RUFƏTOĞLU idi. Elə Şuşa üçün ağlayanda,

Şuşa üçün ağrıyanda dadına bu misralar gələmiş. Daha doğrusu, öncə “Google” yetişirdi imdadına. “Barı xəritədə də olsa, gedim dayanım Şuşanın düz ortasında” – deyirdi.

Hər gün Şuşaya gedirəm,
Google-un xəritəsində.
Gözlərimlə dayanıram
Düz Şuşanın ortasında...

Qərib London gecələrində isə tək cə Şuşa üçün yox, anası üçün də qəribsəyirdi. Qəribsəyəndə tanış qaranlıqlarda, bir siqaret tüstüsündə itməyi də bacarırdı. Daha qürbət də Vətənləşmişdi Zülfüqar üçün, daha Liverpulla Bakının, Kent ilə Yasamalın fərqi də aradan qalxmaqda idi. Sən demə, uzun müddət insan yad məmləkətdə yaşayanda onda qəribliyə qarşı immunitet də yaranır. Ancaq biz mütləq maraqlanırdıq onun səhhəti ilə. Ara-sıra Vətənə gələndə qardaşı Rəşad bəyin həyat yoldaşı Səidə xanımdan şairin sağlamlığı ilə bağlı məlumatlar alırdım. Müəllifi olduğum “Sətirlər” verilişinin bir buraxılışını bir neçə dəfə onun yaradıcılığına həsr etmək istəsək də, gah Londonda olduğunan, gah da başqa səbəblərdən bu niyyətimiz alınmırdı. Redaktorum Azər Qismət də hər dəfə deyirdi:

“Zülfüqar müəllim Bakıdadır, mütləq çəkək, Turan” Təəssüf ki, olmadı, ancaq Zülfüqar Rüşad oğlunun şeirlərini “Sətirlər”- in “Nobel mükafatçıları” rubrikasında İsveç yazıçısı Pyer Laqerkvist haqqında hazırladığımız verilişdə verməyə nail olduq.

Bu azmış kimi bütöv verilişin süjetini şairin “Gecəyarı qapıları döyməyin” şeirinin motivləri üzərində qurdum.

Gecəyarı qapıları döyməyin,
Ürək var ki, tıqqıltıya dayanar.
Gecəyarı qapıları döyməyin,
Yetim var ki, möcüzəyə inanar.

Gecəyarı qapıları döyməyin,
Ata var ki, yuxu bilməz həsrəti
Ana var ki, namaz üstə yaşayır,
Oğul var ki, başa çatıb xidməti.

Gecəyarı qapıları döyməyin,
Bir möcüzə saxlayıbsa sizi sağ.
Bu dünyadır, vallah-billah bilinməz
Qapı açıb, kim qarşıya çıxacaq.

Gecəyarı qapıları döyməyin,
Haradasa “Ev yiyəsi!” – deyən var.
Gecəyarı evinizə tələsin,
-Bəlkə sizin qapınızı döyən var.

Şadam ki, mən də şairin şeirlərini dəfələrlə demişəm. Gərək indən
belə şairlə bağlı ən böyük təsəllim bu olsun! Bir də söylədiyim
şeirlərin şərh bölümündə qoyduğu “ürək” işarəsi. Vaxt qonaq, bivaxt
qonaq, haçansa gecəyarı qapılarımızın döyüləcəyi və şair Zülfüqar
Rüfətoğlunun bir nəğmə qanadında gələcəyi ümidi ilə...
Çünki oxunmayan bir nəğmə idi,
Zülfüqar Rüfətoğlu, səsi Təbrizdən gələsi.

Turan Uğur

*09 noyabr, 2024-cü il,
Novxanı*

Turan Uğurun yazıları

Öncə söz vardı...” rubrikası

Mustafa Müseyiboğlu adına kitabxana

Mastura Abduraim kızı 27 Kasım 1980'de Özbekistan Cumhuriyeti'nin Navoi şehrinde doğdu. 1999 yılında Navoi Tıp Üniversitesi'nden mezun oldu. Nesir, şiir ve çeviri alanlarında eserleri, cumhuriyetçi ve yabancı gazete ve dergilerde ve edebiyat sitelerinde öyküleri, denemeleri, dramları yayınlanmaktadır.

SONSUZ KELEBEK

(Hikaye)

Ağaçlar; Dikenli ve uzun akasyaların, mis kokulu ve koyu ardıçların, Japon aspirinin ve mis kokulu safranın, çeşit çeşit çiçeklerin pırıl pırıl parladığı sessiz bahçe bugün oldukça huzursuzdu. Bahçe halkı durmadan meşgul: Baharın son sıcak günleri olmasına rağmen siyah cübbeli kuzgun durmadan gıdaklıyor, dikenli çalılıktan çıkan bülbül şarkı söylemeyi unutup donuyor. çiçek tarhındaki bir taş gibi, taklitçi kuşlar birlikte şarkı söylüyor, güvercinler ve müzisyenler de şarkı söylüyor uçmayı bırakıp çayırdaki dinlendiler, böcekler meraklandı ve her şeyden çok kelebekler şaşırıldı. Örümcekler ağlarını bir araya toplayarak birbirleriyle fısıldıyor ve tüm hayvanların gözleri bahçenin ortasındaki kırmızı yapraklı erik dallarından birinin üzerine tünemiş tuhaf bir yaratığa odaklanmıştı.

İlk bakışta bu hayvan bir kuşa benziyordu, zaten vücudunun büyüklüğü bir kuşu andırıyordu. Güneş ışınları altında kanatları çırpınıyordu, renkler sıçrayıp gözleri kamaştırıyordu, kocaman bir kelebeğin kanatlarına benziyordu. Kanatların altından görülen karın kısmı eklemlere bölünmüş bir kelebeğin vücut yapısına benziyordu ancak bir örümceğin karnı gibi yuvarlaktı. Ve ağız bir kelebeğin emme ağzına, bir örümceğin sokan çenesine, bir kuşun gagasına ve hatta bir zambak çiçeğine benzetilebilir. Erik ağacının kırmızı yaprakları arasındaki ağdan bir sap örmeye çalışıyor, hızlı hareketleri sırasında gri serçeler gibi cıvıldıyor ve etrafta merakla uçan serçeleri eğlendiriyor, karga gibi ses çıkarıyor. Bir böcek gibi daldan dala sürünüyor, bazen de elma ağacı gibi atlıyordu.

Hayvanlar da ağaçların, otların, çalılıkların arasından onu izliyorlardı.

Bu uzaylı yaratığın soyunu ve türünü bilemediler. Uzun tartışmalardan sonra ona kelebek statüsü verilmesine karar verildi. Çünkü pek çok yönü, özellikle de kanatları, kelebeğin kanatlarına benziyordu. Böylece kelebek adı verilen bu canlı, güzel ağını örmeyi tamamlamış oldu. Ağ o kadar güzeldi ki, lifleri güneş ışınları altında parlıyor ve bahçıvanların gözlerini kamaştırıyordu. Ayrıca kelebeğimizin komik ve konuşkan olduğu ortaya çıktı. Bahçenin her köşesini dolaştı, kanatlarını çırdı, her hayvanı, böceği tanıdı ve onları misafirlige davet etti, samimi gülümsemesini esirgemedi. Samimiyetin ve gülümsemenin hiçbir durumda sahibini utandırmadığı, onu kurtardığı ve gerekirse ölümcül bir silah görevini yerine getirebileceği hiçbirimiz için bir sır değil. Yani açıkçası bahçıvanların bu kelebeğe olan sevgisi arttı ve azalmadı. Sonuç olarak, bunun geçici bir moda ya da geçici bir moda olabileceğine dair birçok spekülasyon var. Sonunda kelebeğimiz bir kahkaha atarak bu tartışmaya son verdi.

“Neden tartışmaya girmeden önce bana sormuyorsunuz canlarım!” dedi kirpiklerini kırıştıtarak, “Ben Hermofrodit'im, evet sevgili solucanım, ben de sizin gibi mutlu ve özgür bir yaratığım!” Tutkulu konuşmasının ardından bahçe halkı alkışladı.

-Ne kelime! Ne kadar iyi!

Onların ilgi ve alkışlarından ilham alan kelebeğimiz el sallayıp selam verdi ve olabilecek en yumuşak, en tatlı sesle konuşmaya başladı.

-Dostlarım, sizin için şarkı söylemek istiyorum. Bu güzel yerimizin, cennet bahçemizin daha da yeşermesini, dayanışma içinde el ele verip mutlu yaşamasını istiyorum. Yüksekklere uçmak istiyorum! Hayalim sonsuza kadar yaşamak!

Kelebeğimiz konuşmasını bitirdiğinde şarkı söylemeye başladı. Uçarken hiç durmadan mırıldanıyor, kocaman ve rengarenk kanatlarını gösteriş yapar gibi açıp gevşetiordu, bu hareketler

sonucunda kanat yüzeyi dalgalanıyordu. Sesi nahoş ve boğuk olmasına, şarkı söylemesi donuk ve ilgisiz olmasına rağmen etrafındaki insanlar sanki büyülenmiş gibi durmadan alkışlıyor ve onu güzel övgülerle alkışlıyorlardı. Sonunda kelebeğimiz şarkısını ve dansını tamamladı. Kanatlarını göğsünün üzerinde katlarken eğildi.

-Hepinizi seviyorum! Yaşasın uçuş! Yaşasın yücelik!
Konuşması bahçeyi sarsacak gibiydi. Kuşların gözleri yaşardı, böcekler heyecandan vızıldadı, örümcekler ağlarını örmede kayboldu, kelebeklerin ömrüne bir iki gün daha eklenerek hayat verildi. Bunun üzerine bugünkü hareketli ve heyecanlı günün ardından bahçe halkının kelebeğe ilgisi yoğun oldu. Günler böyle geçti. Ancak kelebeğin “her şey saksıdan çıkmış” gibi saçma melodileri bahçe halkının midelerine dokunmaya başladı. Ghamzali oyunları da bu konuda başarısız oldu. Kelebeğimiz haftalardır kayıp. Bir süre sonra bülbül eşliğinde tekrar sahaya çıktı. Bülbülle kanat paylaşıp öyle şarkı söyledi ki, bülbülün melodisi kelebeğin melodisine bir parlaklık kattı, onun tüm kusurlarını, noksanlıklarını kapattı ve özel bir melodi besteledi. Kelebeğimiz şarkı söylerken bülbülün üzerine kondu ve birlikte mutlu bir şekilde uçtular. Bahçe yine alkışlarla doldu. Kelebek yine mutluydu. diye bağırdı Bülbül ona sarılarak.

-Seni seviyorum! Yaşasın uçuş!
Ancak her şey sona ererken bülbül ile kelebeğin ilişkisi de yıpranmaya başladı. Kelebek sürekli bülbülün üzerinde geziniyor, dikenli çalının kanatlarını kestiğinden ve yukarı uçamadığından şikayet ediyordu.

-Renk inanılmaz derecede dünyevi. Kim bilir, çiğne ya da diken! Daha yükseğe uçmak istiyorum!

Bu sefer kelebek depresyonda deęildi. Ertesi gün bir kargayla birlikte görüldü. Bir kuzgunun kanatlarına tneyip göęe yükseldikçe Őarkısı daha da yükseldi. İki karganın yeni Őarkısıyla tüm dünya sarsılmıŐ gibiydi, bunun sonucunda tüm canlılar kulaklarını kapatacak, baŐlarını kanatlarının altına gizleyecek ya da baŐlarını patileriyle tutacaklardı. Ancak herkesin aynı zevke sahip olmadığı hepimiz için açık olduęuna göre, bu çiftin melodilerinin de kendi hayranları olduęunu söyleyebilirim, yine de kelebeęimiz alkıŐları duyunca daha da heyecanlanır ve karga baęırırđı. coŐkulu bir sesle.

-YaŐasın uçuŐ! YaŐasın yücelik!

Ancak zamanla daha da yükseęe uçmayı amaçladı. Bildięiniz gibi kargaya da tatil verildi. GözyaŐları ve yakarıŐları kelebeęimizin yüreęini eritemedi. Vazgeçti. İŐte bu kadar, farkında olmadan bu güzel varlıęımız unutulmaya baŐladı. Acele edildięini hissetti. Kargaya dönmeyi planladı. Kuzgunun reddedilmesi tabiri caizse hakaretler kelebeęin narin kalbini yaralar. AnlaŐılmaz bir ciyaklamayla yuvasına doęru uçtu; kırmızı erięe ustalıkla örülmüŐ karanlık bir tuzak aęı. Acı içinde haykırırken durmadan aę örmeye baŐladı. Bunun sonucunda erik aęacı bir günde beyaz ve yoęun, yapıŐkan liflerle kaplandı. Artık kelebek canlımızın korkunç çıęlıęı her an duyulabiliyor, gündüzleri kozasından özel bir turuncu renk yayarak etraftaki küçük hayvanları kendine çekiyor, geceleri ise ateŐ böceęi gibi yaę saçarak saęir mahkumları davet ediyordu. ay gibi yanan yuvasına. Onun aęına böceklerin, kelebeklerin düŐmedięini söylüyorsunuz. Kendisi görünmezdi, nahoŐ ve tizdi, sesi sanki kozasında g topluyormuŐ gibi giderek güçleniyordu. GüneŐ bahçedeki yüksek aęaçların tepesini deldi ve kelebeęimiz yuvasını patlattı. Onunla birlikte çeŐitli canlıların liflere sarılmıŐ bedenleri de ortaya ıktı. Emilen tüm cesetler havadaki küller gibi ortadan kayboldu. Ve kelebeęimiz sanki daha da büyümüŐ gibiydi,

kanatlarını ne kadar gökyüzüne doğru çırparsa da boyu artamıyordu. Her taraftan kendini döverek ağ örüyordu. Bahçede yapışkan ağıyla örtülmemiş tek bir ağaç ya da bitki yoktu. Sonra yavaş yavaş kelebeği söndürdü. Bahçenin kenarına kadar uzanan yükseklerle kadar uzanan devasa bir zirveye baktı. Yüzü memnuniyet ve mutlulukla doluydu. Üç gün boyunca dağın taşlarla kaplı alt kısmındaki liflerden sağlam ve olgun bir halka yaptı. Daha sonra bir halkaya bağlayarak bir ağı merdiven gibi yayarak yukarıya tırmanmaya başladı. Bazen bir bülbülü, bazen bir kargayı, bazen başka bir canlıyı taklit ederek zirveye yaklaşıyordu ve şaşmaz sesi yeşil ve mavinin üzerinde bir dalga gibi yayılıyordu. Sonunda yaratığımız devasa dağ zirvesini çevreleyen beyaz ve kara bulutların arasında kayboldu. O zamana kadar bir gün boyunca sessizlik vardı. Ertesi gün güneşin ilk ışınlarının zirveyi aydınlatmasıyla birlikte gökyüzünde kanatlarını çırpın gururlu ve kibirli bir kartal belirdi. Kartalın çığlığının yanı sıra kelebeğimizin neşeli ve cıvı cıvı sesi de duyuldu.

-Yaşasın uçuş! Yaşasın yücelik!

Aşağıda, bahçedeki ve hatta yeryüzündeki pek çok canlı, kelebeğe benzeyen yaratığın becerisine yenik düştü. Yine de onu alkışladılar. Durmadan tezahürat yaptılar, durmadan alkışladılar ve tepeden yani yüksekte bir kelebeğin rengarenk kanatları uçuyordu...

İşte bu.

24.03.2023

Tercüme: Cihangir NOMOZOV,

“YAZARLAR” jurnalının redaksiya heyətinin üzvü, Özbəkistan üzrə təmsilçisi.

Mastura Abduraim kızının yazıları

XASİYYƏT RÜSTƏMİN YAZILARI

CİHANGİR NOMOZOVUN YAZILARI

>>>> ƏN ÇOX OXUNAN HEKAYƏ <<<<

GÜNNUR AĞAYEVANIN YAZILARI

Aşıq Qurban: -“Pərdəli gəzməyəm nəzərə gələr.”

Mustafa Müseyiboğlu adına kitabxana

QƏMDƏN OXUYURAM

(Kiçik hekayə)

O, heç bir musiqi təhsili almayıb. Qonşumuz Qafarı deyirəm. Kişi istedadır, avazı gözəldi. Oxuyanda onu dinləməkdən doymursan, səsi yağ, bal kimi şirindir, içdən gəlir. Bir sözlə kişinin oğlu nadir istedadır. Oxuyanda özünü zora, gücə salmır. Hekayəmizin əvvəlində dedim ki, Qafarın musiqi təhsili yodur. Sizləri bilmirəm, mənə görə təhsil çox da vacib deyil. Əsas istedadır. Onu da Tanrı Qafara verib. Tanrı Qafar bəndəsini belə mükafatlandırır. Gözə görünməz kişi də belə mükafatı hələm-hələm adama verilmir. Yüzdə, mində birinə verir. Yəqin Qafar da yüzdən, mindən biridir. Biz bilmirik.

Hələ ki,Qafar toylara getmir,çünki yaxın çevrəsindən başqa onun oxumağından xərbər bilən yoxdu .Amma Qafar qonşuların şad günündə “Qafar,xahiş edirəm,bir ağız oxu.Qonaqlar feyziyab olsun.”xahişini yerə salmır,şövlə oxuyur,dinləyicilərinin gürültulu alqışını qazanır.

Tanrının günlərindən biri ydi Qafar qanı qara halda evdə tək oturmuşdu.Qəfildən içindən oxumaq keçdi.Onun oxumağından qonşularının narahat olacağından çəkinməyərək oxudu.Yana-yana,qovrula-qovrula oxudu.Səsində zamanəyə,həyata qarşı bir etiraz,bir qəzəb vardı.

Deyir kasıbın bəxti olsaydı,ta niyə kasıb olurdu.Tanrı Qafara istedad verdiyi kimi həmi də kasıbcılıq vermişdi.Qafar da kasıbcılığının harayını yanıqlı-yanı oxumağıyla insanlara çatdırırdı.

Qafar oxuyan vaxtı küçədən vergi müfəttişi keçirdi.İkinci mərtəbədən gələn səi eşidib ayaq saxladı.Bir balaca dinşədi və özünü tələsik binanın girişindən içəri salıb,səs gələn qapının zəngini basdı.Zəngin səsini eşidən Qafar oxumağına ara verib qapını açdı.Qarşısında yad adamı görüb soruşdu:-Tanımadım,siz kimsiniz,nə istəyirsiniz?

Müfəttiş tələsik:-Oxuyan sən idin?

-Bəli,mən idim.Nəydi ki? Toy eləmək istəyirsiniz,səsim xoşunuza gəldi?Nə xoş mənim halıma.Şükür İlahi,məni də toya çağrarmışlar. Səsim xoşunuza gəldisə, məclisinizi istədiyiniz qiymətə yola verərəm.

-A kişi,bir dayan!Sevinib eləmə. Nə toy,nə filan,səni heç kim toya-moya dəvət eləmir.Mən vergi müfəttişiyəm.Gəlmişəm görüm vergidən niyə yayınırsan? Bilmirsən vergidən yayınmaq cinayətdir? İndi nə deyirsən, cərimə yazım,yoxsa?.. Qafar müfəttişin nə dediyini,nə istədiyini göydə tutdu.Ona görə də rahat-rahat dedi:

-Rəis,heç biri.

-Niyə?

-Ona görə ki,mən müğənni deyiləm? Get vergini illərlə verməyən məmurlardan,toylara saati 10,20 min manata gedən müğənnilərdən tut.

-Bəs sən kimsən,müğənni deyilsən?

-Müğənni hara, mən hara.Mən bütün günü qul bazarında bir tikə quru çörək üçün müştəri gözləyən qul.Əyər qulladan da vergi tutulursa,babat iş tapanda ödəyəcəm.Heç narahat olma.

Müfətdişin dediyi olmadı,suyu süzülə-süzülə pilləkənləri sürətlə düşüb yoluna davam elədi.

1 noyabr, 2024.

Müəllif: Məhərrəm Şəmkirli

Məhərrəm Şəmkirlinin yazıları

>>>> ƏN ÇOX OXUNAN HEKAYƏ <<<<

İlahə Səfərzadə haqqında

Biri varmış, biri yox

(esse)

Həmişə istəmişəm ki, həyatımın elə bir çağı gəlib çatsın ki, artıq plansız yaşayım. Hər an, hər saniyə önümü görmədən, başıma nə gələcəyini, bir saat sonra nə edəcəyimi bilmədən. Dil ilə hər gün yenidən qurduğumuz bu aləmdə düşüncələr bir xəyal imiş, ya da xəyallar həqiqət, doğrularsa nağil imiş. Xülasə, biri varmış, biri yox...

Uşaqkən nənəm hər axşamçağı bizi başına yığıb nağıllar danışardı. Mən orada olan ağılasıgmaz əcaib hadisələrə heç təəccüblənməz, belə də olmalı imiş kimi hamısına şübhə etmədən istisnasız inanar, ancaq bütün nağıllardakı birinin var olanda o birinin niyə yoxa çıxdığına təəccüblənməklə qalmayıb həm də üzülərdim. Niyə bütün dünya birinin var, o birinin yox olmağına susur? Kor bir qaranlıqdayıqsa, bu gözlər niyə? Bütün ədalətsizliklərə gözdən pərdə asan səssiz və kar kainatdayıqsa, bu dil, bu sözlər niyə?

Payızın bir şüası var ikən o birinin buludun arxasına gizlənən günəşi, rəngi solmuş taxtalarının biri var olub o biri qırılmış köhnə skamyaya, arada biri var olub o biri olmayan dişləriylə ağızında nəyisə çeynəyib tənbəlcə uzandığı yerdən parkı seyr edən gözlərindən yorğunluq yağan yaşlı it, çörək qırıntılarının bir yerdə var, bir yerdə yox olan yeri acgözlüklə dimdikləyib ürkəkcə havaya qalxan qayğısız göyərçinlər, ağacın arxasında babasından gizləndiyini düşünən xoşbəxt uşaq, səmada bir-birini qovub yağış yağdırmaq üçün ikisinin var, digərlərinin yox olduqlarının fərqundə olan iki balaca şən bulud...

Biri varmış, biri yox. Sonra necə oldusa, tək sətirik ədalətsiz cümlələri sevməyə başladım. Qədim çağların qürurlu aristokratlarını xatırladırlar. Birinin yox olduğuna görə əsla üzr istəmir və heç vaxt heç nəyi açıqlamırlar. Nə üzləri qızarır, nə peşmanlıq duyur, nə də utanc.

Sürətlə parkı keçib gedərək harasa tələsən qadın göyərçinlər narahat olmasın deyər onların yanından ehtiyatla keçir, itin yatdığı yerə yaxınlaşanda isə fobiası ucbatından yolunu tamam dəyişir, üzünü qaldırır səmadakı buludlara bir anlıq baxdıqdan sonra tez də saatına baxıb yeyin addımlarla tələsdiyi istiqamətə doğru gedir.

Sürətlə hərəkət edənlər, yəqin ki, nələrdənsə qaçırlar. Birinin var, birinin isə yox olduğunun fərqinə varmaq istəməyib boşluqda vurnuxur, kim bilir, bəlkə də, özləri ilə tək qalmaqları da dözülməz zülmət və can sıxıntısı gətirir. Güman ki, bütün bu qeyli-qal, qaçhaqaç, hər saniyəsinə nə iləsə doldurmaq həşiri öz dəyərsizlikləri ilə üzləşməyin qorxusundandır. Sürət xoşbəxt olmağı bacarmayanların ardına sığındıqları kədərli bəhanədir. Özümüzə etdiyimiz haqsızlıqlar bir bəhanənin ardından daha sevimli görünür, şübhəsiz.

Biri varmış, biri yox... Ən birinci hansı yox olmuşdu, görən? Bəlkə, elə əvvəldən heç biri yoxmuş? Yox olanın getdiyi məkan haraydı? Sonsuz kainatda heç bir nəsnə heç bir yerə irəliləyə bilmədiyi kimi sonsuz zamanlı bir dünyada da heç bir ulus, insan və ya tarix irəliləmir. Mövcud olan hər şey başıboş dönməkdə və zaman isə sürətlə axıb getməkdədir. Ona görə qədim çağların insanları qum saatını ixtira etdilər ki, zamanın yoxa çıxdığını gözləri ilə görsünlər. Təbiət məqsədsiz, kainat bikar və sərsəridir. Və ən əsası həyatda mütləq biri varkən, o biri də birdəncə yox olur.

Baba nəvəsinin əlindən yerə düşmüş çörəyi balacanın ağlamağına baxmayaraq göyərçinlərin önünə atır. Uşağın üzündə əvvəlki xoşbəxtlikdən əsər qalmır artıq. Tanrıdan ədalət umaraq etdiyimiz yaxşılıqlar ucbatından ya cəzalandırılacaq, ya da bağışlanacaq. Ancaq etdiyimizə inandığımız yaxşılıqlara görə, yəqin ki, cəhənnəm qurulacaq daxili dünyamızda. Çünki Tanrı axmaq deyil.

İçimdən bir səs – yaxşılıq məhz bu səbəbdən pisliyə qarışdı – deyəndə həmişə özümlə danışan iç səsəmə dadıma gəlmədi bu dəfə. Yenə də biri var ikən o biri yox oldu. Sözlər də bir nağıldır. Varmış və yoxmuş...

Müəllif: İlahə Səfərzadə

İlahə Səfərzadənin yazıları

Vaqif İsaqoğlunun yazıları

>>>> ƏN ÇOX OXUNAN HEKAYƏ <<<<<

SƏDULLA ŞİRİNOVUN YAZILARI

SƏDULLA ŞİRİNOVUN KİTABLARI:

1. *Sədulla Şirinov “Sönməyən qisas” pdf*
2. *Sədulla Şirinov “Gecikmiş etiraf” pdf*
3. *Sədulla Şirinov “Zamanın pəncərəsindən baxanda” pdf*
4. *Sədulla Şirinov “Heç nə olmazdan çox şey olarmuş” pdf*

Mustafa Müseyiboğlu adına kitabxana

ZAUR USTACIN YAZILARI

PAYIZ

Təbiətin möcüzəsi,
Bizə olan sözdü payız...
Dağ-dərədə deyib-gülən,
Düzdə dolan gözdü payız...

Sarı yarpaq gör nə gözəl,
Kimə güldü, kimə xəzəl,
Həzin-həzin, gözəl-gözəl,
Cıbrıq olan qozdu payız...

Ustac dəyər verər sözə,
Qabda nə var, çıxar üzə,
Aram-aram, məzə-məzə,
Ömrə düşən izdi payız...

YARIM BARDAQ

O yarım buraxdığın
Bardaq, de yadımdamı?
Sən gedəndən düz üç gün
Söndürübdü yanğımı...

Dodağın dəyən yerdən
Öpmüşəm, neçə kərə...
Dadsız şüşə o gündən
Dönüb bala, şəkərə...

Sənin tutduğun yerdən
Çalışmışam tutmağa...
İz tapanda izindən
Qanad olmur uçmağa...

Bütə dönüb, bu bardaq
Bəzəyidir evimin...
Üstündə barmaq-barmaq
Bəzəyi var əlinin...

Qalan son damlaları
Qıymadım, içəm özüm...
Qonaq etdim gülləri,
Belə bulundu çözümlər...

Dibçəklər Yer kürəsi,
Güllər Mən, Sənsə susan...
Heç nə yox itirəsi,
Ta canıma hopmusan....

BƏLKƏ DƏ...

Bəlkə də payızı biz uydurmuşuq?!
Yarpaqlar yalnızca bizimçün sarı....
Bəlkə də fəsillər durub yerində?!
Qaçan biz, payıza, ya yaza sarı...

Yarpağı tökülüb olsa da sarı,
Payızda yetişir tutların xarı,
Deyirlər, payızda qarşıla yarı,
Nar sulu, alma bol, heyvası sarı...

Ustac ha, indinin deyil adamı,
Sözləri görübdü Nuhi-əyyamı,
Ruhu neçə kərə Ömər Xəyyamı,
Dədəsi Ələsgər, babası Sarı...

BƏNÖVŞƏ

Kimi öyər, bənövşəni,
Kimi qara, qara yaxar...
Bənövşənin od həsrəti,
Qarı da yandırır, yaxar...

Bulaq başı buz, sırsıra,
Əlin düşə, köz ısırta,
Rəbbim yol verməz qüsura,
İçindən can qalxıb, baxar...

Ustacam, xeyməm laməkan,
Rusqat* verə, qıla imkan,
Tər bənövşəm olar kankan,
Qar içindən çıxıb, qoxar...

AĞÇİÇƏYİM

Qış tüğyan edirdi ömür bağında,
Hamı süst yatırdı ağ otağında,
Qəfil gördüm səni bar budağında,
Xoş gördük, günaydın, ay Ağçiçəyim!

Dümağsan, qar sənin yanında qara,
Tanrım rüsxət verib, baxmayıb qara,
Bu, qarlı qış hara, tər çiçək hara,
Xoş gördük, günaydın, ay Ağçiçəyim!

Əllərim pak deyil oxşayım səni,
Həddim o hədd deyil qoxlayım səni,
Bağbanam, borcumdur yoxlayım səni,
Xoş gördük, günaydın, ay Ağçiçəyim!

ŞEHÇİÇƏYİM

Tacısən dünyamda tüm çiçəklərin,
Köksündən bal süzən, tər Şehçiçəyim...
Sehrinə düşmüşəm, nur ləçəklərin,
Əqli başdan alan, zər Şehçiçəyim...

Cəzbində qalmışam, tamam çar-naçar,
Sağımda, solumda çox çiçək açar,
Pərvanəyə dönüb, dövrəmdə uçar,
Sərrafam, seçmişəm, dürr Şehçiçəyim...

Bir kərə, bir anlıq olsa da, vüsal
Ruhuma rahatlıq verməyir xəyal,
Sonu ölümsə də, gəl qoynuna al,
Həsərdə yaşamaq, zor Şehçiçəyim...

NƏ GÖZƏL

Dünyamızı çiçək görən,
Gözlər nə gözəl, nə gözəl...
Ruhumuza şəfa verən,
Sözlər nə gözəl, nə gözəl....

Gül əkənlər, gül dərəcək,
Qəlb deyəni, dil deyəcək,
Düz əyrini, düz görəcək,
Düzlər nə gözəl, nə gözəl....

Ustac olub sözə məftun,
Daim gülən üzə məftun,
Qəlbə qalan izə məftun,
İzlər nə gözəl, nə gözəl....

YARPAQ VƏ TORPAQ

Can verəni candan alı qoyarıq,
Unudur yarpağa möhtacdır yarpaq...
Torpağa su deyil, zəhər veririk,
Marağa məəttəl qalıbdır torpaq...

Xəzələ aman yox torpağa çata,
Qurumuş canıyla cana can qata,
Əbədi qanunla rahatca yata,
Süprülüb çöplüyə atılır yarpaq...

Torpağa ting deyil, sütun əkirlər,
Arx, kanal yerinə hasar çəkirlər,
Dəmirdən, betondan kəfən biçirlər,
Gözü baxa-baxa gömülür torpaq...

Bizə can verənin canın almayaq,
Bu iki aşıqın yolun burmayaq,
Yarpağı torpağa həsrət qoymayaq,
Yarpaq elə torpaq, torpaqdır yarpaq...

Ay Ustac, haqq deyən Nəsimi öldü,
Haqq bir damladır, batilsə göldü,
Qardaşlar tək gəlmiş Adəmi böldü,
Bizlər unutsaq da, unutmur torpaq...

BU AXŞAM...

Bu axşam yenə də gəlmədin gülüm...
Gözləyə-gözləyə qaldıq masada;
Bir ağ kağız idi, bir sarı qələm,
Pəncərə önündə üşüyən çayın,

Bir də öləziyə şamdı kasada....
Sarı yarpaqlar da elədi xiffət,
Hər səni görəndə gülən, sevinən...
Pəncərə şüşəsi ağladı xəlvət...
Çiyinə atdığı şalın üşüdü,
Halsız uzanıbdı, tir-tap masamda...
* * *

Bu axşam yenə də gəlmədin gülüm...
Ocaqda üşüyən odun ağladı,
Yataqda büzüşən yorğan ağladı,
Tək mənim vecimə omadı heç nə...
Dildə tez-tez dedim; gəlmir, gəlməsin...
İçin-için yandım bir mehə təşnə...
Yerin dəyişdiyən külqabı qəmgin,
Bir qəfil toxunuş gəlir işinə,
Mütəkkə qolunu gəzir bu axşam,
Rəqqas bir qapaza həsrət masamda....

YAZ SEVDASI VAR

Bu payız bir başqa gəlir ömrümə,
Güzün gümanında yaz sevdası var.
Xəzana bürünüb bütün bağ, bağça
Güzün gümanında yaz sevdası var.

Bu xəzan yelimi, ya bahar mehi?
Bivaxt tumurcuqda, tər zəfər zehi,
Qızılı yarpaqda zər qəhər şeyi,
Güzün gümanında yaz sevdası var.

Ustac, tac almısan Haqqın özündən,
Gözəllər xoşaldır şirin sözündən,

Görməz, qəm süzülür qəmgin gözündən,
Güzün gümanında yaz sevdası var.

ŞAHİ-CAHAN

Çiçək açsa, haçan həyat ağacın,
Yaz çağındır, o çağını yaza yaz!
Qan qaynasa, qışın oğlan çağında,
Qışa deyil, o çağını yaza yaz...

Araz dağdır, haldan hala hal eylər,
Sakit axar, eldən elə yol eylər,
Dost-aşına, taydan taya əl eylər,
Ayaq açsa, o çağını yaza yaz!

Taclı şair şeir yazdı dodaqsız,
Canın xanı yaranışdan qonaqsız,
Şahi-cahan, yaşar səssiz, soraqsız,
Hərgah coşsa, o çağını yaza yaz!

YARADAN YARATDI

(Dodaqdəyməz)

Tala tala, meşə meşə, dağı dağ,
Yaradan yaratdı yer naxış-naxış.
Sısqa sısqa, dərya dərya, arxı arx,
Yaradan yaratdı yer naxış-naxış.

Aqıl alar dərsi iki alandan,
Haqq ayrılar, çıxar yağtək yalandan,
Həyat keçər, əyri-əyri dalandan,
Yaradan yaratdı yer naxış-naxış.

Taclı Şair, taxtın, tacın sirdi sirr,
Sənə çatan baxtın, bacın sirdi sirr,
Qarşı yatan ağrın, acın sirdi sirr,
Yaradan yaratdı yer naxış-naxış.

GƏZDİM

Gəzdim, qarış-qarış Vətən torpağın,
Hər dağda, dərədə izim var mənim!
Hələ keçilməmiş, uca dağların,
Uca zirvəsində gözüm var mənim!

Gəzdim, yorulmadan aranı, dağı,
Seyr etdim, ən ucqar çəməni, bağı,
Heç vaxt qınamadım zamanı, çağı,
Çox bulaq başında üzüm var mənim!

Gəzdim, bu torpağı, mən oymaq-oymaq,
Ən adi daşa da olmuşam qonaq,
Hər otun, çiçəyin halın soraraq,
Sinəmə yığdığım, sözüm var mənim!!!

Müəllif: Zaur USTAC,

>>>> ƏN ÇOX OXUNAN HEKAYƏ <<<<

GÜNNUR AĞAYEVANIN YAZILARI

SƏDULLA ŞİRİNOVUN KİTABLARI

Mustafa Müseyiboğlu adına kitabxana

Təsvir elə

Şair,məni vəsf elə,
Vəsf elə sevgi ilə.
Vəsf elə rəssam çəksin,
Özümə də göstərsin.

Rəssam,elə çək ki,sən,
Görsünlər ki,sevirəm.
Görsünlər ki,xoşbəxtəm,
Göstər ki,sevincliyəm.

Rəssam,çək sevincimi,
Boynumdakı incini.
Çəkmə gözdə kədəri ,
Sil qayğılı izləri.

Gözümü fərəhli çək,
Rəssam,sən ürəkli çək.
Tablo fərəhlə dolsun,
Orda kədər yox olsun.

Sevinci aşıb-daşdır,
Bizləri qoşalaşdır.
Biz qol-qola dayanaq,
Çiyin-çiyinə olaq.

Çək üzümə təbəssüm,
Gözdən sevinc tökülsün.
Dodağa gülüş qondur,
Tablodakılar gülsün.

Fırçandan sevgi axsın,
Çək ki,sevgi çoxalsın.
Üzdəki təbəssümlə,
Tablodan cütlük baxsın.

Yarat bizi,vəsf ilə,
Yarat bizi sevgiyə.
Yarat birlikdə olaq,
Rəsmdə daim qalaq.

Günahımı bilmədim
Kipriyinlə oxlanıb,
Baxışına bənd oldum.
Əzabınla yöğrülüb,
Gözlərinde qovruldu.

Səadəti düşünüb,
Vüsalına tələsdim.
Həsərət məni ləngitdi,
Hicranına rast gəldim.

Nə etsəm də olmadı,
Yenə həsrət yaşadığ.
Yollarımız ayrıldı,
Qəm və kədər daşıdıq.

Cəlladım susqun oldu,
Günahımı demədi.
Sakitliyi pozmadı,
Bir kəlmə də dinmədi.

Demədi ki,sevirəm,
Danışmadı sevgidən.
Bu qəlbimi ömürlük,
Alıb götürdü məndən.

Qəlbim üçün susuram,
Ona heç acımıram.
Bilirəm qoruyacaq,
Odur səssiz qalıram.

Darıxıram

Darıxıram sakitcə,
Darıxıram mən səssiz.
Darıxıram eləcə,
Darıxıram səbəbsiz.

Səsini eşitməkçün,
Gülüşünü görməkçün,
Hər gün səni anıram,
Səninçün darıxıram.

Darıxıram payızda,
Yarpaqlar töküləndə.
Buludlar toplaşanda,
Göydən leysan tökəndə.

Darıxıram qışda da,
İsti soba yanında.
Bala pişik ana üçün,
Mənimtək darıxanda.

Darıxıram yaz vaxtı,
Tumurcuq açılında.
Sənin ətrini verən,
Çiçəyi qoxlayanda.

Səninçün darıxıram,
Hər məclis toplaşanda.
Qonaqlar əylənirlər,
Mən qalırım bir yanda.

Darıxıram şər vaxtı,
Gün batdığı zamanlar.
Yenə qarşılaşmağım,
Bəlkə möcüzə olar.

Səhərlər darıxıram,
Gözünü görmək üçün.
Ayılında mən kaş ki,
O gözləri görəydim.

Darıxıram gecələr,
Gecələr uzun olur.
Sənsiz olan gecələr,
Ömrümə şeir yazır.

Şeirdə darıxıram ,
Gözümdən yaş süzülür.
Misraya sözlər deyil,
Göz yaşlarım düzülür.

Darıxıram sədasız,
Mən sözsüz darıxıram.
Kəlmə belə demədən,
Yollarına baxıram.

Həsərlə gözlədiyim,
Qəlbə əzizlədiyim,
Yollarına baxıram,
Səniçün darıxıram.

Baxışdan anlayardın

Sevgi paltar deyil ki,
Çıxarasan əynindən.
Təzəsini alasan,
Yenisini geyəsən.

Sevgi çıxmaz yadından,
Unudulmaz olanlar.
Yaşanan xatirələr,
Yaddaşa toplanarlar.

İstərəm xoş gülüşlə,
Mən səni xatırlayım.
Bir dəfə çevrilib bax,
Minnətdarlıq yaşayım.

Çevrilib üzümü gör,
Bax gözümə, salam et.
Bir anlıq gülümsəyib,
Sonra öz yolunla get.

Baxım ardınca sənin,
Ürəkdə tir-tir əsim.
Yenidən görmək üçün,
Yollarına tələsim.

Hər dəfə rastlaşanda,
Qəlb atışım çoxalsın.
Az qala çırpınaraq,
Boğazımdan o çıxsın.

Səni bir daha görmək,
Yenə sevmək istərəm.
Gəlişini gözləyib,
Yoluna dikilərəm.

Yenə gənclikdəki tək,
Susaraq danışmaram.
Məni gözümdən anla,
Sənə qurban olaram.

Anladığın günlərçün,
Alışaraq yanaram.
O günlərdə min kərə,
Yenə qurban olaram.

Xatırlayıram indi,
Yolunu gözləyərdim.
Sən dərsdən qayıdanda,
Mən qarşına gələrdim.

Heç nə olmamış kimi,
Yanımdan mən keçərdim.
Dilim o vaxt tutular,
Gözlə salam verərdim.

Demədiyim sözləri,
Baxışlarım deyərdi.
Səni sözsüz sevərdim,
Lal qəlbim titrəyərdi.

Susardım,danışmazdım,
Sözə gərək qalmazdı.
Anlayardın baxışdan,
Dilə gərək olmazdı.

Qəlbimi dinlə

Sən mənim baharım,
Sən mənim qışım.
Sən mənim ömrümə,
Yağan yağışım.

Narın,səssiz yağışlar,
Nur çiləyib sevgimizə.
Susub o lal baxışla,
Qəlbimi bir az dinlə.

Gör nədən söhbət açır,
Sənə nəyi söyləyir.
Bəlkə ilk vurğunluğu,
Bəlkə dərđini deyir?

Dinlə,gör xatirində,
Qalıbmı olub-bitən.
Ya hər şeyi unudub,
Əl çəkmişən sevgidən?

Sən nəyi xatırladın,
Nələr gözdə canlandı?
Yoxsa sevincin itdi,
Kədər gözdə canlandı?

Yadımdamı o yolda,
Məni qarşılaməğın?
Mən yanından ötəndə,
Mənə gizlin baxmağın?

Bəlkə unutmusan sən,
Silinib xatirələr.
Dinlə hər şeyi deyim,
Yada düşsün ötənlər.

Dinlə qəlbim danışsın,
Söz açsın xatirələr.
Bu işıqlı dünyaya,
Göz açsın xatirələr.

Vüsal bizə sarılsın,
Səadət də doğulsun.
Bizi birlikdə görən,
Kədər qəmə boğulsun.

Xatirələr

Yenə yadıma düşdün,
Xatirələr oyandı.
Elə bil oda düşdüm,
Keçmişə yol uzandı.

O yollarda sən vardın,
Yolda sevgi axtardım.
O yollarda gizlicə,
Mən də sənə baxırdım.

Xatırladım gözünü,
Gözündə atəş gördüm.
Xatırladım üzünü,
Üzündə təlaş gördüm.

Xatirəmdə necəydin,
Eləcə də görürdüm.
Hələ də sən gənc idin,
Bil ki, qəlbdən sevirdim.

Film tək gözlərimdə,
Canlanır keçmiş günlər.
Hələ gizli baxışlar,
Etirafsız sevgilər.

Gördüm gizli baxışı,
Hərərətli gözləri.
Gördüm o baxışlarda,
Demədiyən sözləri.

Mənə söz söyləməzdin,
Dinməz və susqun idin.
Demədiyın kəlməni,
Gözlərinlə deyirdin.

Oxuyurdum gözlərdən,
Qəlbindən keçənləri.
İstəyirəm o günlər,
Yenə dönsünlər geri.

Yenə mənə sevgini,
Susqun, kəlməsiz anlat,
Ürəyindən keçəni,
Susub gözünlə yaşat.

Bircə dəfə görsəydim,
Gözlərinə baxardım.
Sevib sevmədiyini,
O gözlərdən anlardım.

Anlardım nə deyirsən.
Bir dəfə rastlaşsaydıq,
Baxışından bilərdim,
Varmıdır hələ sevgin.

Suallarım bitərdi,
Bircə dəfə görsəydim.
Mən çox xoşbəxt olardım,
Sevgini bildirsəydin.

O gözlərdən baxışlar,
Gözümə dikilərdi.
Mənim də gözlərimdə,
O an sevgi dinərdi.

Yaxşı ki,susub durdun,
Yaxşı ki,dillənmədin.
Bəlkə də dillənsəydin,
İndi çox peşman idin.

Bilmirəm qəlbindəki,
O gizli söhbətləri.
Görsəm sözsüz anlaram,
Gözündəki kədəri.

Bilərdim nə deyirsən,
Bu gün nə söyləyirsən.
Dəyişmişən sevgini,
Yoxsa dəyişməmişən?

Məni yaddan çıxarıb,
Bəlkə unutmusan sən .
Bəlkə də bu sevgiyə,
Çoxdan vida etmisin.

Səni sevdim
Deyirlər hər nağıl,
Belə başlayır.
Birisi var idi,
Biri yox idi.

Bizim də nağlımız,
Belə başladı.
O gözdən qəlblərə,
Dinməz yol aldı.

Sevgi qəfil gəlib,
Gözdə başlarmış.
Qığılıcımlarsa,
Qəlbə də yaşarmış.

Sevənlər ayrılısa,
Üzlər gülməzdi,
O sevgi ömürlük,
Bitmək bilməzdi.

Bir oğlan bir qıza,
Aşiq olmuşdu.
Qız da özlüyündə,
Çox vurulmuşdu.

Onlar bir-birini,
Dinməz sevərdi.
Qız bədirlənmiş,
Aya bənzərdi.

Boy-buxunlu oğlan,
Onu sevirdi.
Beləcə gün keçib,
Ay ötüşürdü.

Gəncələr danışmazdı,
Gözlər dinərdi.
Onlar görüşməzdi,
Dilsiz sevərdi.

Gözlər danışanda,
Söz söyləyərdi,
Kipriklər dillənib,
Hər şey deyərdi.

Arzular dünyaca,
Onlar sonsuzdu.
Xəyal hüdudsuzdu,
Birlik imkansızdı.

Beləcə gün keçdi,
Aylar dolandı.
Qız xəbər tutdu ki,,
Vüsal yalandı.

Anladı o gün qız,
Olub-bitəni.
Bildi dinləyəcək,
Oğul ailəni.

Beləcə ayrıldı,
Yollar o andan.
Amma qız qopmadı,
Öz xəyalından.

İllər ötdü-keçdi,
Aylar dolandı.
Qız qəlbində hər an,
Sevgini andı.

Ürəkdən dua edib,
Arzu söylədi.
Amna hər zaman da,
Yolun gözlədi.

İndi artıq onlar,
Çox dəyişiblər.
İllər ötüb-keçib,
Ayrı düşüblər.

Keçmiş sevgiləri,
Yenə qəlbədi.
Bəlkə də rastlaşsa,
Gözlər dinərdi.

Gözlər danışsaydı,
Onlar deyərdi.
Deyərdi ki,səni,
Heç unutmadım.

Sənə hər zaman,
Bil ki,inandım.
Bircə an olsa da,
Qəlbədən çıxmadın.

Yaddaşımda mənlə,
Birgə yaşadın.
Mənimlə uyudun,
Mənlə oyandın.

Tək səni sevmişəm,
Dedim biləsən.
Özgə birisini,
Heç sevməmişəm.

Müəllif: Həqiqət ŞAMİLLİ

HƏQİQƏT ŞAMİLLİNİN YAZILARI

SƏDULLA ŞİRİNOVUN KİTABLARI:

1. [Sədulla Şirinov "Sönməyən qisas" pdf](#)
2. [Sədulla Şirinov "Gecikmiş etiraf" pdf](#)
3. [Sədulla Şirinov "Zamanın pəncərəsindən baxanda" pdf](#)
4. [Sədulla Şirinov "Heç nə olmazdan çox şey olurmuş" pdf](#)

KİTABEVİM.AZ
kitab marketi

Mustafa Müseyiboğlu adına kitabxana

“ARİSTOTEL POETİKASI” RUBRİKASI

“Consilium inveniunt multi, sed docti explicant” — “Bir çox insanlar ideyalar yaradar, ancaq onları yalnız maariflənmiş insanlar şərh edə bilərlər!”

Bir çox insanlar ideyalar yaradır, lakin yalnız dərin biliyə və müdrikiyə malik olanlar bu ideyaları anlamağa qadirdir. Əsl müdriklik təkcə fikirləri ifadə etməklə deyil, həm də onları başa düşmək və izah edə bilməklə yaranır. Bu sitat bizə biliyin səthində qalmaqdan kənara çıxmalı olduğumuzu xatırladır. Həqiqi hikmət üçün təkcə ideya istehsalı deyil, həm də bu fikirlərin dərinindən təhlili və şərh lazımdır. Hikmət düşüncələri emal etmək və onları dəqiq ifadə etmək üçün lazım olan dərin anlayışla gəlir. Düşüncələrimizi başa düşülən etmək insanları bir araya gətirir və sosial tərəqqiyə töhfə verir. Yəni düşüncələrimizi formalaşdıran, həyata keçirənlər dəqiq təhlilə, dərin perspektivə malik olanlardır.

Bu ifadə yalnız problemin həllini tapmağın deyil, həm də onu hərtərəfli başa düşməyin vacibliyini vurğulayır. Bu, sadəcə bir həll tapmaq üçün kifayət etmədiyini göstərir; həm də təsirli şəkildə izah və ifadə etməyi bacarmalıdır. Bu, problemlərin effektiv həllində və fikirləri başqaları ilə bölüşməkdə bilik və təcrübənin dəyərini vurğulayır.

Müəllif: Zəhra HƏŞİMOVA

Vaqif İsaqoğlunun yazıları

ZAUR USTACIN YAZILARI

>>>> ƏN ÇOX OXUNAN HEKAYƏ <<<<

İlahə Səfərzadənin yazıları

SƏDULLA ŞİRİNOVUN YAZILARI
GÜNNUR AĞAYEVANIN YAZILARI

>>>SATIŞDA OLAN KİTABLAR

Aşıq Qurban: -“Pərdəli gəzməyəm nəzərə gələr.”

Mustafa Müseyiboğlu adına kitabxana

“TƏRCÜMAN” RUBRİKASI

Cahangir Furqət oğlu Namazov 1997-ci ildə Nəmənxan vilayətinin Pap rayonunda anadan olub.

Cihangir NOMOZOY,

“Butov Azərbaycan” qəzetinin və “Yazarlar” jurnalının Özbəkistan üzrə müxbiri.

“Juntos por lasLetras” Argentina beynəlxalq yazıçılarının Özbəkistan üzrə fəal üzvü və işçi qrupunun koordinatorudur. Türkiyə dövləti “SİİR SARNİCİ” elektron jurnalının Özbəkistan üzrə nemayəndəsidir.

Qırğızıstan Respublikasında təşkil edilən “Dünya talantları” beynəlxalq birliyinin üzvü, “Abay” medalının, “Beynəlxalq Əmir Teymur Xeyriyyə Cəmiyyəti Fondunun

“Unutmaz məni, bağım”,

Usman Nasir,

“Berdak Karagbay oğlu”

xatirə nişanları”nın sahibidir.

Türkiyənin “Güzel Alanya”

mükafatı laureatı. Qırğızıstan Respublikası “Qırğız şair və yazıçıları” ictimai fondunun üzvüdür. Gənc yazarların ənənəvi seminarlarının iştirakçısıdır. Şeirleri “Müjdə”, “Flaşmob” toplularına daxil edilib.

Yaradıcılıq nümunələri Kazaxıstan, Qırğızıstan, Türkmənistan, Keniya, Azərbaycan, Türkiyə, Danqladəş, Nepal, Əlcəzair, Vyetnam, Serbiya, Hindistan, Rusiya, Makedoniya, Belçika, İtaliya, Çin, İspaniya, Albaniya, Koreya, Almaniya,

Avstraliya, Amerika dövlətlərinin qəzet –jurnallarında, həm də Ədəbi internet saytlarında dərc olunub. 2021-ci ildə “İçimdə üsyanlar adlı şeir kitabı nəşr edilib.

Həmmüəllifliklə

“Müqəddəs yer” tarixi kitabı, “Günəşin nəfəsi” poetik kitabı

Türkiyənin Beygenç nəşriyyatında, “Pain” adlı şeir və məqalələr kitabı Amerikanın “Amazon” saytında nəşr edilib.

Özbəkistan Jurnalistika və Kütləvi Kommunikasiyalar Universitetinin tələbəsi.

RAHATLIQ

Xəyallarımın ağuşunda,

Bilmirəm hansı mənzilə axdım.

Ömür boyu buşlamış qəlbə.

Od qaladım, ocaq çatdım.

Bu dünyaya gələndən bəri,

Nə üçün yaşamağımın özü?

Ya öteri, boş həvəsdir deyib:

Söndümü bəxtimin ulduzu?!

Həyat bu qədər amansız olsa,
Yalan səhnələrin yerində.
Çıxıb rahatlıqlara gedəcəyəm,
Arzularımın çiyinlərində

Bağımdan ümidlər zıncırov asar,
Əzablar yarpaqtək tökülər bir-bir.
O kimdir, getdiyim yolları qazar,
Hələ tale özü mənə can verir...

Gözlərimdə sonməz inam uçuşu,
Önümdə pərvanə şadlığın eylər.
Uğur ayğırlarım elə qaçırılar,
Yəqin yaxın gəlməz mənə sitəmlər.

Əsla alışmadım mən belə şeyə,
Mənimçün ötən an, özü əsrə tən.
And-aman eləyib baxıram göyə,
-“Bəndəm, möcüzəni özün yarat sən!..”

Anladım dünyanı anladığımca,
Necə yaşamağı az-çox öyrəndim.
Kimlərsə diliylə hərəkət etdi,
Mən isə hər yerə qəlbimlə getdim.

Əsla yenilmədim yeniliklər,.
Özümü qınayıb çəkirəm zəhmət.
Canı yandırnasan, canan hardadır?
Əməksiz kimsəyə gəlməz şərəfət.

Köhnə təşvişlərə sarmaşıb qaldım,
Yenə iztirabdan çıxmadı başım.
Boşa ağlamaram deyirdim, sonda,
Yağış olub axır gözümdən yaşım.

Bu gün gözlərimdə qayğılar şəkli,
Köhnə kitab kimi, toz basıb könlüm.
Yersiz xəzan oldu ümid güllərim,
Dəli küləklərtək dağılmış ömrüm.

Mən oyaq qalıram yuxularımda,
Dualar edirəm xoş yatışımda.
Harada itirib qoydum özümü,
Xuşumda deyiləm, hətta huşumda.

Göydəki ulduzlar – qayğı-həsrətim,
Zil qara gecədir, ən sadıq dostum.
Özümün özümə gəlir nifrətim,
Məgər sevilmədin, sevmədin, köksüm?

Məni xatirata çəkir xəyallar,
Əlimdə qırışmış bir topa şəkil.
Təkrar yenə mənə dönüb gələydin,
Cansız şəkillərdə sən bəxt idin, bil.

Sinəmdə ilahi dərdlər gül açdı,
O böyük məhəbbət, eşq dönür nəzmə.
Qəlblərdə əbədi, daim səslənir,
Mənim ürəyimdən doğulan nəğmə.

Ruhum, məğlub olma rütubətlərə,
Həmişə hazır ol, güləşə, cəngə.
Qəlbə dünya-dünya arzular ilə,
Nurlu sübh önünə çıxdım yenicə.

Ürəyim, təmiz ol, ağ kağı kimi,
Arzular başşqadır, məqsədlər türfə.
Bunda rahatlığa yer yoxdur, əsla,
Sənin adın bəxtidir, yeni səhifə.

ŞEİRİM...

Hər gündə mən sənə şeir yazaram,
Lakin verəmmirəm sənə birini.
Hər gün sənə bağdan güllər üzürəm,
Lakin verəmmiəm sənə birini.
Qəlbin təndirindən üzüb verərəm,
Bizim sevgimizin isti fətrini.

Sizə gül verərəm, yoxdur sovqatım,
Verə bilməyirəm ləl, tac- taxt, fəqət.
Səninçün yaşatdım, al bu eşqimi,
Al, sənə ürəkdə hədsiz məhəbbət.

Al mənim canımı, can gərək olsa,
Verim sənə qəlbən ürək sirrimi.
Canımı, ömrümü vrtsem də sənə,
Əfsus verəmmirəm bir şeirimi.

Keçən günlərimin hamısı rəya,
Zaman geri dönməz, yersiz əlaclar.
Gəncliyin darıxan çölləri kimi,
Gülaçma dövrünü bilir ağaclar.

Lakin xatirədə yaşayar keçmiş,
Ürəkdən silinməz illərin izi.
Sönsə də göylərin ayı, ulduzu
Əsla unudulmaz var olmaq sözü!

BAHARIM

Ey baharım, sən hardasan, ey baharım,
Qışda qəlbim mürgülədi, donub keçdim.
Kim dinləyər, nədir qəlbə ahu-zarım,
Dərdlərimi kağızlara deyib keçdim.

Ey baharım, sən hardasan, ey baharım,
Sənsiz ömrüm gül açmadı, xəzan oldu.
Unudulub aydan aydın arzularım,
İstəyini tapa bilmək güman oldu.

Ey baharım, sən hardasan, ey baharım,
Ürəkdəki ümidlərim sönüb bitdi.
Sən olmasan mənə ilham biganədir,
Qələmimi qara rəngi dönüb getdi.

Ey baharım, sən hardasan, ey baharım,
Darıxıram, qəlbə hisslər salaraq gəl,
Bu canımdan keçdi mənə əzablarım,
Bir də mənə şadlıqları alaraq gəl.

Ey baharım, sən hardasan, ey baharım,
Gəl, indi gəl, könülə yol başla indi.
Məni əsla tərək eləmə ömür boyu,
Gəlib mənim ürəyimdə yaşa indi.

Səhraya dönübdür daşlıq ürəyim
Allahım mehriniz abad olarmı?
Yağışa çevrilib yağar diləyim,
Doğrudan, arzular bərbad olarmı?

Şamtək əriməkdə səbrim, taqətim.
Qələbə onları udae həm yəqin
Taleyin əlində bəxtim, qismətim,
Ürəkdə parlarmı ümidli çağın

Gözlərim pərişan dikilib durar,
Xəyal çaşib alır yolun haraya?
Arzular qanadın uçuşa açar,
Məni alıb gedər ürəyim Aya.

Səninçün çoxluca darıxdım yaman,
Hicran cığırından keçəmmirəm mən.
Unutsam da köhnə xatirələri,
Həsərət iyi gəlir köynəklərimdən...

Məsafələr bizi ayırdı, canım,
Yollar sevgimizə oldular zaval.
Görüş istəməklə ötər hər anım,
Həsərət duran yerdə gözləyir vüsal...

Rəngləri saralıb, tökülməkdədir,
Səninçün açılan qızılgüllərim.
Qəlbimdə gül açan həsrətim, sənə
Bahar güllərindən ətir yolladım.

Ürəyim ovcumda gəlmişəm kəndə
Özümü itirib, yandım, əsməm var.
Albomda uşaqlıq şəklimi görüb,
Gözümdən tökülüb getdi muncuqlar.

Uşaqlığım keçən hər bir döngənin
Gəzib keçdim bütün dərə-təpəni.
İçimdə çat verib nə isə sındı,
Gördüm çaylarında sönən ləpəni.

Ey kəndim, canımı həsrətdə yaxdın
Saldın ürəyimə dərdlərin cəmin.
Canımı isidən günəşə baxdım
Nurlu çöhrəsini anıb nənəmin.

Şeir yazmağa da əlim getmədi
Könül də ovunmaz səsdə, havada.
Gözümü bərk yumub özümü atsam
Axıb, uşaqlığa getsəm deryada...

Şeirlərin müəllifi: **Cihangir NOMOZOV**
*Azərbaycan dilinə uyğunlaşdıran: **Şahməmməd Dağlaroğlu***

CİHANGİR NOMOZOVUN YAZILARI

Model və Tanqoçu Şəhla BABAYEVA

Model və Tanqoçu Şəhla Babayeva ilə müsahibə

Müsahibimiziiz “Nefertiti.accessories” brendinin yaradıcısı Şəhla Babayevadır. Şəhla xanım artıq beş ildən artıqdır ki, qardaş Türkiyənin İstanbul şəhərində yaşayıb çalışır. Əczaçılıq üzrə təhsil olsa da, xüsusi bacarıq və qabiliyyətləri onu müxtəlif peşə istiqamətlərində də özünü sınağağa imkan verir. Müsahibimiz ilk dəfə cürbəcür rəngli muncuqlardan, parça və lentlərdən və s

istifadə etməklə göz oxşayan, maraqlı qadın bəzək əşyaları, gəlin tac və fataları, saç aksesuarları hazırlamaqla başladığı işi ilə “Nefertiti accessories” adlı brendini yaratmışdı. Bununla yetərinəcə tanınan bu işgüzar xanım, yeni işlərə də tükənməz həvəs və enerji ilə başlayır. Söz düşəndə də çoxumuzun eşitdiyi bir frazanı tərkar edib deyir ki, İstanbul bahalı şəhərdir, burda yaşayıb özünü və ailənin maddi tələbatını ödəmək üçün bəzən bir neçə işin qulpundan yapışmalı olursan...

Şəhla xanımın Bakıda olduğunu biləndə onunla söhbətləşmək, ilk görüşümüzdən bəri həyatında və işlərində hansı yeniliklərin olduğunu öyrənmək qərarına gəldik.

1. Şəhla xanım, vətəndə sizi yenidən xoş gördük. Necəsiniz, işləriniz necədir? Adətən hər insanın doğulduğu, böyüdüüyü yer ona vətəndir, hara getsə yenə torpaq çəkir. Bəs sizə hazırda yaşadığınız şəhər qərrib sayılırmı?

–Hörmətli Zaur bəy, əvvəlcə sizi və kollektivinizi salamlayıram. Sizə müsahibə üçün təşəkkürümü bildirirəm. Mən yaxşıyam, işləyirəm, oğlum artıq beşinci sinifdə oxuyur. Düzdür onun xüsusi diqqət və qayğıya ehtiyacı olduğundan bəzən ardıcıl çalışa bilmirəm. Amma uzun müddətli fasilələr olmur. Bilirsiniz ki, oğlum” Uşaq autizmi”ndən əziyyət çəkir, elə gəlişimin bir məqsədi də onun pensiya qeydiyyatının təzələnməsi ilə bağlıdır.

Qaldı ki, yaşadığım ölkənin və əsas da şəhərin doğma ya qərrib olmasıyla bağlı sualınıza, deyim ki, əvvəllər çətin olur əlbəttə. Dilimiz nə qədər yaxın görünsə də fərqli tərəfləri də çoxdur. Odur ki, dili öyrənmək vacibdir, həm də başlanğıcda sanki komfort adlanan zonadan çıxırsan, hər gün adət etdiyin rahatlıq və eynilik artıq yoxdur. Darıxırsan, bəzən lap peşmanlıq da keçirirsən, elə adamlar tanıyıram, heç bir ay dözə bilməyib geri qayıdıb. Halbuki əlində

daşdan keçən diplomu, ehtiyac olan ixtisası vardı, dövlət işi də öz yerində... Mənim bu barədə bəxtim gətirib(gülümsəyir).

2. Məncə bacınız sizdən əvvəl köçüb İstanbulla, onun işi necədi, yəqin ki, həyatınızın bu dönəmində onun da əməyi olub.

–Bəli, bacım Vüsal artıq on ildir İstanbulda yaşayır, ingilis dili üzrə mütəxəssis, peşəkar tərcüməçidir. Magistr təhsilini İstanbul

Aydın Universitetində alıb, uşaqlıq arzusu idi ingilis dili tərcüməçisi olmaq, niyyətin hara mənzilin ora deyiblər. İşləmək və yaşamaq üçün də seçimi İstanbul olub. İxtisasına sadıq qalıb və işini də bu istiqamətdə qurub. Allaha şükür, işləri qaydasındadır. Əlbəttə, yaşayış yerimizin dəyişməsində və elə indi də bacımın üstümüzdə böyük əməyi var və bu danılmazdır. Ona təşəkkürlərim sonsuzdur, onsuz bəlkə də mən bu addımı ata bilməzdim. Dediğiniz kimi, qərrib şəhər, fərqli insanlar...

3. Şəhla xanım, sənətiniz, işinizlə bağlı bəzi məqamları bilirik, amma insanın özünə də açılmayan möcüzəli tərəfləri var, bəzən heç gözləmədiyi zamanda güman etmədiyi hadisələr baş verir. Yenə əl işləri ilə məşğul olursunuzmu, ümumiyyətlə orada necədi, bu aksesuarlara nə dərəcədə tələbat var? Axı indi belə bəzək əşyalar satılan mağazalar da, elə bu işi görən adamlar da çoxdu?

–Doğru deyirsiniz, mən bu işə başlayan ilklərdən idim. Tələbat da çox idi, çox işi internet üzərindən həll edirdim, xüsusən də satış məsələsini. Sonra digər sahələr kimi, burda da necə deyirlər “tünlük” yarandı. Məncə hər şeyin bir vaxtı olur, biri nəşə yaradır, çoxları bundan bəhrələnir və nəticədə rəqabət artır... Alternativ nəşə mütləq olmalıdı. O işi də davam etdirməklə yeni bir işə “bismillah” demişəm, inşallah yaxşı olar.

4. Belə başa düşdüm ki, yeni bir sahədə çalışmağı planlayırsınız, bəri başdan uğurlar arzulayıram, və bilmək olarmı o nə işdir?

–Niyə olmur, başlamaq istədiyim iş də geniş yayılmış bir işdir, elə Türkiyədə də, Azərbaycanda da işləyənlər kifayət qədərdir. Amma mən risk elədim, öyrənib sertifikat da aldım, indi qalır Allahın köməyiylə başlamaq...

5. Sizin həmişə yeni, fərqli bir hobbinizin olduğunu bilirəm, sanki həbbi özü də bir hobbidir sizin üçün. İndi bilmədiyimiz hansı tərəfinizlə heyrətləndirəcəksiniz bizi?

–(gülür), Zaur bəy, məndən asılı deyil, mən oğlaq bürcüyəm, daim axtarışdayam, yeni nəşə tapanda və ya yaradanda sevinirəm.

Başıma çoxlu ideya və fikirlər gəlir, bəzən onları reallaşdırmaq çətin olur təəssüf ki. Mənim əvvəldən rəqsə həvəsim vardı. Bu maraq məni tanqoçu etdi deyərdim. Artıq üç ildir Tanqo dərsləri alıram, buna sevgi rəqsi də deyirlər, tərəf müqabilin düşüncələrini hiss etmədən oynamaq çətinidir. Rəqsin canı, ruhu ruhuma çox yaxındır, artıq bu sahədə demək olar ki, mütəxəssis dərəcəsinəyəm. Rəqsin adı latınca toxunmaq mənası verən “tangere” sözündən götürüldüyü ehtimal edilir. Tanqo Montevideo və Buenos Ayresin kasıb məhəllələrində yaranıb ilk dəfə və sonra dünya rəqs inciləri sırasına yüksəlib. İnsanlar bu rəqlə öz daxili hiss və yalnızlıqlarını, sözlə ifadə edə bilmədikləri sevgi və kədəri ifadə edirdilər.

Burda Tanqo rəqs gecələri təşkil olunur, deyəsən elə Bakıda da yaratmağa başlayıblar . Bu gün Tanqo mənim üçün vaz keçilməzə dönüb, çox sevirəm, bu rəqsin öz dili var... Gələcəkdə inşallah qismət olsa Tanqo məktəbi açmağı da düşünürəm. Əlbəttə bu bir ideyadır, görək...

6. Şəhla xanım sonda sizə səmimi söhbət üçün təşəkkür edirik. Sizə möhkəm can sağlığı və başladığınız işləri uğurla davam etdirmək üçün ruh yüksəkliyi, səbir, təmkin və güclü iradə arzulayırıq.

–Sizə minnətdaram, isti münasibət, diqqət və əhatəli suallarınız üçün təşəkkür edirəm. Mən də sizə can sağlığı və işlərinizdə uğurlar diliyəm.

Səhla BABAYEVA – “Nefertiti”ni təqdim edir.

-Biz təşəkkür edirik! Dekabr “Oğlaq”ı, YAZARLAR adından doğum gününüzü təbrik edir, bolluca uğur arzulayırıq!

Söhbətləşdi: Zaur USTAC

SƏHLA BABAYEVA HAQQINDA
ZAUR USTACIN DİGƏR YAZILARI

Cənab Səlim Babullaoglu na “Ziyadar” mükafatı təqdim olunub. 15 noyabr 2024. Bakı ş. Təbrik edirik! Uğurlarınız bol olsun!!!

Məlumatı hazırladı: Tuncay ŞƏHRİLİ

Şair, tərcüməçi, esseist, müstəqillik illəri Azərbaycan şeirinin öncüllərindən biri, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin beynəlxalq əlaqələr və tərcümə məsələləri üzrə katibi, Leopold Sedar Senghor Beynəlxalq Akademiyasının həqiqi üzvü cənab [Səlim Babullaoglu](#) “Ərənlərin nəğməsi” (Çeçen şeirindən seçmələr) kitabının işıq üzü görməsi münasibətilə “Yazarlar” jurnalı tərəfindən yeni kitabların nəşrinə görə eyni şəxsə yalnız bir dəfə təqdim edilən “Ziyadar” mükafatı ilə təltif olunub.

[Mükafatı](#) bugün “Yazarlar” jurnalının baş redaktoru [Zaur Ustac](#) şəxsən özü təqdim edib.

“Yazarlar” olaraq, bu münasibətlə [Səlim Babullaoglu](#)nu təbrik edir, qarşıdakı bütün həyat və fəaliyyətində yeni-yeni nailiyyətlər arzulayırıq!

Qeyd: [Səlim Babullaoglu](#)nun “Ərənlərin nəğməsi” (Çeçen şeirindən seçmələr) kitabı [“Yazarlar” jurnalı](#) tərəfindən “İlin antologiyası” nominasiyasında “Mücrü” nəşriyyatının elan etdiyi “İlin kitabı” müsabiqəsinə təqdim edilib.

Məlumatı hazırladı: [Günnur Ağayeva](#)

SƏLİM BABULLAOĞLUNUN YAZILARI

10 dekabr – doğum günü münasibətilə Səlim Babullaoglunu təbrik edir, qarşıdakı bütün həyat və fəaliyyətində yeni-yeni nailiyyətlər arzulayırıq (Foto 9 sentyabr 2022-ci il Şuşa şəhərində çəkilib)!

Hörmətlə: Zaur USTAC,

“Yazarlar” jurnalının baş redaktoru.

QEYDLƏR

KİTABEVİM.AZ
kitab marketi

AYSU TÜRKELİN YAZILARI

GÜLNARƏ İSRAFİLİN YAZILARI

GÜNNUR AĞAYEVANIN YAZILARI

>>>SATIŞDA OLAN KİTABLAR

Aşiq Ourban: -“Pərdəli gəzməyəm nəzərə gələr.”

Mustafa Müseyiboğlu adına kitabxana

“TƏRƏFSİZ ƏDƏBİYYAT TARİXDİR!”

Jurnal bu layihə çərçivəsində ödənişsiz əsaslarla nəşr olunur.

Redaksiyanın ünvanı: Az-1012, Bakı, M.Xiyabani-14a

Dövlət qeydiyyatı: № 2319, 16.08.2007-ci il.

Əvvəlki illərdə 15 xüsusi buraxılışı olub.

Dövri olaraq 2021-ci ildən çıxır.

E-mail: zauryazar@mail.ru

Rəsmi saytı: WWW.YAZARLAR.AZ

Telefon: (012) 430-14 -81 (+994) 70-390-39-93

“Yazarlar”ın redaksiyasında yığılıb səhifələninir,

“El kitab çapı” mərkəzində çap olunur.

Çapa imzalanıb: 01.12.2024

Sifariş: №:99

Format: A 5

Tiraj:100.

Elektron variant var.

Qiyməti: Müqavilə ilə.

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

